

celo.

las. xlviij.

Prima notula

Deposuit potetes de sede
Discipul⁹. Gliatur psal
tes nrā cui⁹ dñs hūilita
tem resperit. gliatur in hūiliū col
laudatione simul et exaltatione.
Ex abundantia em̄ cordis hūilia
ti. loqui⁹. legerat q̄ magna potē
tia dei soli⁹ et ab hūilib⁹ honora
tur. Propterea magnificat dñm
cū exultatiōe spūs q̄r sibi hūili se
cit magna qui potēs est q̄r mīa
eius a p̄genies timen
tibus eū. Et qui sūt timētes deū
si nō hūiles? Quo cōtra. si ab hūil
ib⁹ honorat̄. et timeat̄ de⁹. oseqns
ē ut despiciat̄ a supbis. Quid p̄
terea supest. nisi ut despicientes
supbi. disp̄gan̄. et a sede depoi
nant qui sibi ip̄lis in dño poten
tes esse volūt. **S**z hz questioez
Qui sūt hi potetes! **M**gr No
lo prius agnoscas. quāta subtilli
tate. notač in hac psalterij cordu
la. duplex impulsus. **Un⁹** in deor
suz Deposuit. i. deorsum posuit. q̄
depulit **Alter** sursum euehit. et tra
hit et impellit et eraltauit hūiles
Cōsonantia multiplier sup h impulsu
duplici suspetit. **Uno** deor
sū et malo. sursum altero et bono
Audi de malo **Impuls⁹** euerſ⁹ sū
vt caderē. **Et itez** Expulsi sunt
nec potuerūt stare. De helya ve
ro dicebat filij p̄p̄bz. Ne forte
tulerit eū spūs dñi. et p̄iecerit eū

.t .3

Super Magnificatę

de Claret subinde qd sit obscuris
simili illud. qd est supmanifestissi
mū. hoc ē ipse de⁹. Cōstat autē il
lud p̄hice traditiōi. q̄ manifestissi
ma nature. sic de⁹ et intelligētie sūt
occultissima nobis Veritas ē q̄
p̄bia nō considerauit aut ocessit re
uelatiōes desup a p̄fe lūinū. q̄les
ponit et in quib⁹ q̄i solis. innitit̄
spūs xp̄ian⁹. Voluit de⁹ efferre
nos ad supnaturale et eternā vi
tā. Dedit p̄terea legē et sacra
mēta sua. sup naturā Ita vt vita
xp̄ian⁹. magi p̄deat a miraculis
q̄z natura Militat hoc cōtra curi
ositatez. oīm naturalia scrutatiū
vel ex eis in viuēdo pendentū. sic
astrologorū nōnulli sūt et medi
torū et alioz p̄ prudētiaz suā. re
gere temp̄ publicaz existimatiuz. q̄
les oēs deducit in stultū finē cre
bro de⁹. vt sciāt q̄r dñs ip̄se ē de⁹
q̄ regna mutat et tpa. Perspicuū
veniqz fit. q̄z alta sis mente otem
plata. virgo btā. tu sup oēs illūt
natrix. et illūinata cū decursu mū
di labentis pegrinatiōes hoīm.
sub stabili dei pudentia p̄spici
ens cecinisti. Disp̄git supbos mē
te cordis sui. affirmās p̄ id qd se
quit̄. Deposuit potentes de sede
et exaltauit hūiles.

Sequitur tractatus

: viii per didagma seu dialo
gū. partitiōes habens quattu
or Prima de depositiōe p̄ im
pulsus demoniorum per notu

Tractatus

In vnu mōtiū vel in vnā valliuſ et de xp̄o ſcribit mare⁹ q̄ expulit eſi ſpūs in deſertū. In⁹ tñ impulſus viguit aſi pecm̄. q̄ ſpūs intellecuſ ferref in dei nō violenſ. ſed vltroneo voluntatis amore. Sic trahī petebat q̄ dicebat Trahe me p̄ te Et xp̄s Nemo p̄t ad me venire niſi p̄f qui me miſit trahebit eū. Peccauit lucifer ortus ē alter impulſus uſq; ad abyſſum. Qui diſt⁹ ē diabol⁹ q̄i deorsū fluens Seducti ſūt et ſeductorē imitatī ſūt p̄mi parētes. in peccādo. fact⁹ eſt par impulſ⁹ in caſendo. nec poterant ſtare xp̄ria virtute. Sed dñs fecit potētiam ſuam in brachio ſuo. Ipſe miſer⁹ eſt et feicit huiles ut exaltarent fierent q̄ ſublimes. Discipul⁹ Ne ve peccōrib⁹ ab impulſu male q̄ſito. q̄ ſūt hic potētes. q̄s maria p̄intellererit An demones iſti? Maḡ Loq̄ ad Job dñs de diabolo ſub me taphora behemoth. q̄ nō ē p̄tā ſup terrā q̄ ei poſſit ſpari qui ne dum ſupb⁹. ſed rex eſt ſup oēs filiōs ſupbie. Qui teſtante aplo extollit ſup om̄e qđ dī de⁹ de quo xp̄ha ſupbie ſue vocem exph̄mēs. Cōſcendaz ſup aſtra celi. exalta bo ſoliū meū. ſedebo in mōte teſtamenti. Eſetur Et ero filis altissimo. Aſuerūt qui opinarentur lucifezz. uidisse altissimo filio. et ei qualitatē ei⁹ affectasse. Et q̄ xp̄ filiū. cōpeſtas aduenerat mortis ex inuidia diaboli. in orbez fraꝝ

vñ.

dixit in ſecreto trinitatis confilio. Si xp̄e me orta ē miſte me in maē ſiam hō paſſibilis. oib⁹ fluctibus tentationū expoſit⁹. et ceſſabit tēpeſtas. Videſt huic pōni. text⁹ al luđē cantici. Cū em̄ dixiſſet maria de deo. fecit mihi magna qui potēs eſt. q̄r videlicz hūilitatē aſcille ſue reſpererat. rurſū ſubiuxit de diſpōſione locutura. Fecit potētiam. nec hic ſtetiſt. ſed addidit in brachio ſuo. Nouimus aut̄ q̄ ab yſaia. fili⁹ incarnat⁹ et paſſus. appellat⁹ ē brachiu dñi. Quis inq̄t credidit auditui nřo. aut brachiu dñi cui reuelatū eſt. De quo ſeq̄ vere lāguores nrōs ipſe tulit.

Discipul⁹. Cōcordare videſt hec poſitio cū traditione doctoꝝ per oia. Ponūt em̄ q̄ per ſumaz hūilitatēz fili⁹ dei. ſuperbia diaboli deiecta eſt. qui q̄i fortis armat⁹ cuſtodiebat atriu ſuū. Sed habz oppoſitiōez. q̄r lucifer nūq; vidit intuitiue trinitatez nec p̄ reuelationem. videſt ei⁹ cognitiōem habuisse. ſicut nec fidem. et min⁹ vitam eternam. q̄ eſt dicente xp̄o. ut co gnoscāt deū veꝝ q̄ ſe miſit ibm̄ xp̄m̄. Nec caſu pſciuſt ſuū. Dolumiſſet em̄ penaliter ſine culpa. No lo tñ otētionib⁹ deſeruire. abun det q̄libet in ſenſu ſuo. Satis eſt ad rē nrām. q̄ diabol⁹ voluit eē filis altissimo. q̄r ſibi ſuā beatitudinez. a xp̄iſ virib⁹ expetebat. nuli q̄renſ. aut ferens eſſe ſubiectus. Hinc evenit illud xp̄i. Videbam

Super Magnificat

sathanam tanq; fulgur. de celo
cadetē. Sic finis ad alta leuatis ē
ruere dū hūiles exaltant̄. **G**unt
q̄stiones alie plimor. vt cur deus
creavit. q̄ casuz nouerat. **C**ur nō
apposuit vt redimēt eū sic hoiem
p̄ lapsū erexit. et talia q̄ abū de
tractata sunt p̄ doctores. **H**ec tñ
oib; curiosis. et potentib; apud
semet ipsos. nulla poterit satl. esse.
vt iwestigare sufficiāt s̄sū dñi. **N**i
si p̄ fidei hūilitatez se captiuient
obtundet et reuerberabit poti;
ex lūine rationū. suis visus. Cre
dant de dñio optimo et sapientis
fimo q̄ bene oia fecit. **N**lio quin
de opib; nullā poterint inuenire
rōem. **M**gr. Sobrie ɔsulis. **S**a
lubri' est nobis intendē. ne depo
nat nos dñs de sede. sed exalteret
hūiles. contra potentl. insidias et
impulsus. aduersus quem est nob̄
colluctatio. qz assidue circuit que
rens quē deuoret. **S**it deinceps
igif si placet. collocutio nrā. cōtra
tētationes inimici. cui noia mille
mille nocēti artes. **D**isc. Lau
do p̄positum. **M**gr. Plus lauda
bis. si recogitaueris p̄cipuā hāc
esse sibi arte celare suas artes.

Discipulus Quo pacto? **M**gr.
Tollere satagit ante oia nrōs o
culos. ne credam' vllos esse dei
mones. aut vllos a demonibus
tentationū impuls' violentos im
mitti. **S**cit q̄ pniciōsor ē occult'
noster inimic'. **N**ihil insup p̄iculo
primi'. qz suū nescire nec credere

celos

p̄iculū. **N**ut si forte habituāt cre
ditū est. actualiter id nec attendit
nec timeit. Male dormitur inter la
trones. **T**ecatis oculis qd nisi pa
teat in foueam lapsus! **N**t cōtra.
frustra facit rete aī oculos pen
natoz. **D**iscipul? **I**mo iacitūr
aliqñ vt terreant̄ sonoz impulsū
b; et territi captiant̄. **H**ec alta de
monū fraus ē. si viderint se vi
deri p̄ oculos fidei aggrauant.
p̄iculū. spem euahōis intercludit
Falloz. si nō conabak sathan sic il
ludere sic tenere. **A**nēhc nū cū ei
totū mūduz. Iaqis plenū ostēdit
Qui territus et suspirans ait qd
dñm. quis hos evadet? **S**cis qle
rñsum accepit. **M**gr. Hūilitas
Discipul? **C**ōsonat psalmista.
Eustodiens puulos dñs. hūilia
tus sū et liberauit me. **E**uadūt pi
sculi. p̄ rimulas retis dum ma
gni retinenē inclusi. **S**z in quo
potissime ɔsistit hūilitas. **V**idi
m' em' plimos. p̄ nimiaz pditos
hūiliatiōem quales pusillanimes
qles desperātes. quales tedio vi
te se necātes. **M**gr. **C**ertum tene
et nullatenus dubites. nullū pe
rire diabolo impellente. nisi pri
poluerit in eo pedē supbie. **N**idit
hoc. qui orabat. **N**ō veniat mihi
pes supbie. et man' pccoris non
moueat me. **I**bi ceciderunt om̄es
q̄ opantur iniqtatem. **E**ūt ergo
duoz principum vexilla. duo di
stinctiua. hūilitas et supbia. **H**eli
litas dei et supbia diaboli. **G**unt

Tractatus

impulsus duo. deorsum et sursum.
Quid huius? cruce Christi. Quid arrogati? superbia diaboli. qui extollit
super omne quod deus. et ut deus
et plus quam deus satagit adorari.
Hinc oia reperit machinameta
per ydolatras. per magos. sortile-
gos et maleficos. **D**iscipulus.
Fuerit hec arrogatio per diabolum
super intera multos tuos decipit non
super eos. quales aliquis notauimus?
Mgr. Inueniam in oib[us] potissimum
superbiaz dominatam. Nonne initium su-
perbie est apostatare a deo. Pro-
statat ois quod non credit. quod despe-
rat. qui sibi per oibus iudicium ante-
ponit. quod propriam non domini voluntatem
implere satagit qui iusticie dei non
vult esse subiectus. sed propriaz statu-
ere. Hic cayn desperans maior est
inquit iniquitas mea quam ut veniam
merear. Terte maior est o cayn.
Iniquitas tua quam meritum tuum ex te.
sed non maior quam dei misericor-
dia. si eidez subiecies te. Judas per-
us in tenebris sathanem nimis au-
dax. postmodum tenebris a corde
remotis per astutiaz diaboli. fa-
ctus est pusillanimus supra modum
ad nudum spectum. horrendissimi
sceleris sui. Lecterit inde a se per
desperatiorem. et sub se quod dani-
onem. sed non adiecit ut ad venie-
petitiorem assurget de pectore quod
ore ostitebat. quod detestabat ope
pecunia restituta. **D**iscipulus.
Horro totum dum versutias diabo-
li; recogito. dum terribilis deus aspi-

vii.

citur in os filij super filios hominum. dum
iudicia sua abyssus multa. dum
oia respicio fieri peccatoribus ad
muscipulam. laqueum et ruinam. Cadit
iustus et resurget. cadit alter nec
dominus supponit manum suam. **M**gr.
Sed non minus mirabilis est misericor-
dia dei super humiles. Illudit draco
non isti behemoth sicut aui. Puer
autem emanuel tenet ipsum laquens. Si
nisi aliquis procedere ad impulsionem
electorum. gaudet erumpere. Porro
dum excedit. prout reuocatur. facit i-
ta deus cum tentatione puerum nec
sinit tentari supra id quod possumus.
Possumus. intellige. non in nostra. sed
sui fiducia. **D**iscipulus. Putas
ne sathan iste posuerit inimiciorum
rum suorum laqueos. otra mulierem
nraem. virginem purissimam quod a sexu
mulier non a corruptione destruxit a
fecunditate et venustate. **M**gr.
Duto namque cantatem ut audi-
uit. Magnificat anima mea dominum mi-
ratum cum gaudium pariter et exulta-
tionis. credidit arrogatem. cum
suntulit. Ecce enim ex spiritu sancto me dicet.
Oes generatores. Juro aplau-
sum suum demoni. impulsus ab extra
quasi blaudiens. ut eleuatam mari-
am vehementer allideret. Sed illu-
sus est et elisus ab humilitate marie
validus quam repulsa. Sed repulsa
ad alteras se duerit astutiam. sub-
inferens. O quanto facta es. spiritus per
oes generatores. quod talis existis et
tanta. Tu superbiam humilitate. vi-
cisti. rara prorsus honorata. Euge

Super Magnificat

euge. qz digne beata. quia digne laudanda p oēs generatiōes es inuenta. **Qui** insidias subdolas. intelligēs maria. blađiētem mox repulit vt aduersātez. **E**ouertant inquit retrosum et erubescāt. qui dicūt. mihi euge euge. **D**iscipulus **E**quissime deus. quid hic nobis erit tuti. **D**icitur in prosa cū nec ipsa vel virtutū tuta sit victoria. **O** mōstrū horrendū ingens subbia. q nunc a suo contrario. nūc a vento solo. nunc a propria morte nephariā trahit. originem. **S**o quale p̄stabitur effugiuſ si tam a dextris impugnat qz a sinistris? **S**i viuit si moritur. semp seuit sēp impellit s̄q euertit vt cadam".

Mgr. **A**ccepe consiliū. Impulsus caderet vide ne steteris in te. **J**actate cū nouissimo virorum in nouissimo loco. **S**ecurus eris. quia suscipiet te. **H**oc erit altissimum refugium tuuſ. **N**on actedet ad te malum si habitaueris in adiutorio altissimi. non in te. non in meritis tuis. non in industriis. non in timore malorum tuorū. dices dñs. **S**usceptor meus es tu. exultabis te liberatum a laqueo venantium. **T**erterum pullicul⁹ esto sub aliis sue miserationis. nō timebis ab hoc rapace misero. **T**e pūplum et viduam animam tuam te mansuetum constitue. **C**rede psalmis suscipiet te. **S**tatuet te in sublimi protectionis sue throno.

excess.

faciens etiam hic et nūc sedere te in celestibus. quia conuersatio in celis est. dū speras in eo impulsus impulsu. vinceſ. **C**antabis et dices. **D**eposit potentes de sede In me ponere. et super me et affectiones meas. exaltauit hūiles. quia gloriam precedit hūilitas

Discipulus Speciosa sūt que loqueris et deuota. sed qua poterit ratione homo iustus sibi bene conscientis de virtutib⁹ iudicare se virtutes non habere. **M**agister Virtutes vere non sunt nisi quas gratie gratificantis radix profert. vivificat. souet et roborat. quia non habet aliquid viriditatis ramus boni operis. nisi maneat in radice charitatis. Ne scit autem homo an amore dignus sit gratificante. quare ne scit se veras virtutes habere

Discipulus Scit nihilominus gratias se plurimas a domino recepisse in bonis. vel fortune vel nature. vel anime. Quid super istis dicet dco? **M**agister Iti qz Confitebitur domino. gratias aget benefactori suo. **D**iscipul⁹ **L**ego pharizeū in euāgelio grās agentē. qz nō erat iniustus adulter raptor. Jejunabat bis in sabbato decimas dabat. Recessit tamen iniustificatus in domuz suam. potensqz in regratiatione sua deiectus est. dum publicanus hūilis exaltatus. **M**gr.

Tractatus viii

Intende diligenter et inuenies laqueos inimici superseminatos in vīis pharizei Ambulabat iter rectū grāx actiōis Quid enim gratitudine recti' esse potest. qd pueri' ingratiudine? Posuit iuxta h̄ iter quo pharizei ambulabat laqueū arrogantie: qd apprehens' corruit in fouēā cōtēpt' ceteroꝝ. Intēptuz noiatim astantis et pententia publicani. Nequicia hec est demonū. oia statim pariter dep̄uare. Sufficit eis vel vn' aditus ad pniciez. Scīut bonū ostitui ex circūstāt̄is oīb' bonis. malū vero sibi sufficit ad reatum si vel in uno peccauerit. Discipul' Pharizeus iste bene dotat' in gratijs dei considerare qd habuit. Maḡ Primo illō. Quid habes qd nō accepisti. et hoc videb̄ fecisse gratias agens deo. Sc̄do dicēt. Si accepisti. qd glariſ qd non accep̄is. Et si putabat obseruaē mē uebat iniqtas sibi. Quare? Quia primos continebat non h̄fites. Ju dicabat alienū seruū publicanū qd dñō suo iā iustificatus astabat. Dedit dñs aplis formā. qd aget in articulo tali. Non inq̄t vos me elegistis. ne ghemini qd ex vobis. sed ego elegi vos. ne sitis ingratia quasi nō accep̄erit. et posui vos ut eat et fructū afferatis. ne torpeatis ocio. grām dei in vacuū recipientes. et fructus vester maneat. quatin' pseuerantia corronetur. Discipul' Facile talia

De impulsibus

dicim'. facile nos in verbis deh̄ci m'. qz o prauū cor hois et scribtabile. Quis cognoscet illos occulissimos in cordis finib' sathanæ laq̄os. et vehemētes ipsius. qd euadet! Maḡ. Paulo an r̄ndebas ex oraculo. Anthoniū h̄uītas. Discipul' Quid qd h̄uīles etiā in arrogantia merli volum' iudicari? Maḡ. Hec est palma supbie. videri vult h̄uīlis ne vilescat. Cōsitek se aliquā peccasse. vmo pl' peccasse qd fecerit aut sibi sc̄i' sit. Quare h̄? Quia querit in pccō laudē iusticie. tū audit a sapiente Just' in principio accusator est sui. Discipul' Iach. qd hec pnicies qd stulta glatio filij hoīm usq; quo graui corde. vt qd diligitis mendaciū. Quale dabit inter ista φiliū? Magister Cōsulit beda cōtrariū ad pharizei ḥba modū. De' ignosce mihi pccor. qz nō sū sic ceteri hominū. Innocētes. castitate pollentes orōi istātes. sobrie iuster. pie viuētes in h̄ seculo. fruct' dignos penitentie facientes. sicut etiā h̄ publicanus sicut hec meretrix. de qualib' surat veritas. qd p̄cedent in regno dei pharizeos. Nō seiuno. non decimas do. Si aliquid boni facio. illud qua districione iudicetur ignorō. aut quo fine eminef. Discipul' Tot' intremiscit in me spiritus meus. dum hoc ultimū maxie recognoscō. quia nescit homo finem suū.

Super Magnificat

Quia ve etiā laudabili vite ho-
minū dīt angl. p mīe flēns. si fīmo
ta mīa iudicēt. Non aut̄ ex meri-
tis dāt ḡra. alioq̄n iā nō eēt gra-
tuīta nec ḡra. Profecto si aliq̄ de-
bet hūilitatez parere oīderatio.
hec vltim a debet. qz q̄ distīctiōe
iudicēt vita nr̄a. et quo fine ēmīe-
tur. ignoram̄. Mgr Recte sētis
S̄z t̄ hiic insidiari hic impellere
nō desinīt inimic̄. Testes accipe
multas hereses. ex his diuīne ḡre
laudib̄ ortas et velut aduersas
Dixerūt aliq̄. si totum diuīne ḡre
tribuim̄. nr̄a quid agūt opera?
Bene male fecerim̄. soli q̄s susce-
perit ḡfa saluabunt. Mox alioz
est. boni nō est nisi bona tribuere.
Nō fecit dē hoies precipue fide-
les suos. vt dānen̄. Benignus ē
nō crudelis. q̄ in p̄ditione hom̄i
delectet. Tollit sathan pindese-
men bonū a terra cordis nr̄i. pi-
turbati. aut suffocat in ortu vel
dum fructus habend̄ esset exter-
minat. Discipul̄ Hereticos in-
numerabiles nō inficio a sathan
na circūuentos. Porro sermonē
habeto de xpianis fidelibus.

Mgr Si cordis secreta. linceis
vt dicit oculis penetrare fas ha-
beres q̄t peiores heu introīt he-
reticos sub velamine xpianitat̄.
inuenires. Atthi nolo te curiosum
scrutatorē esse vite alienē. sp me-
mīerl. p̄conī charitat̄. qz nō co-
gitat malū. Mox est xpi. Ut quid

cxviii

cogitat mala in cordib̄ vestris?
Discipul̄ Quo pacto possum
ista nō cogitaē. q̄ experīētia palā
facit? Mgr Fuge q̄ntuz potes
expientiam. tecū habita. te cogi-
ta te circūspice. clausos in alienis
scelerib̄. aperissimos in tuis ocu-
los habe. Quid nē est vt alienis
sordib̄. cor tuū inquines. aut im-
pleas suspicionibus maliuolis et
impuris. Discipul̄ Homo sim. frātres et p̄imos q̄ ratōe
possū non curare. quo pacto non
lugere cuz lugentibus cum infir-
mātibus non infirmari? Mgr
Crede iam hiic latet laque satha-
ne multiplex. vir exoricabilis. tan-
q̄ dedali laborint. quasi negoti-
um pambulās in tenebris. q̄ vi-
veniat aut quo tendat vir depre-
hensibile. Ponatur interim silenti-
um de beneficiat̄. et officiat̄. in re-
publica de fīlidib̄ alioz q̄ru cu-
ra vel ingesta. vel arrepta. vel sus-
cepta ē. Loqm̄ur de homie sic li-
bero. q̄ soli deo et sibi viuere q̄rit
q̄ n̄ bz hoies ipositos sup caput
suū. quē punitio pccoz nō vrge
vt intēdat eis. Cui cōuenit illud
attendē. qd ad te de his qui fo-
ris sūt iudicare. Portabit on̄ suū
vnusq̄sq̄. vaca tibi. tueqz saluti.
Ecce tales multos cōtinet eccl̄ia
p̄cipue in religionib̄ qui deposu-
isse se credūt curā oīm. Ita vt nec
sui ipsorū retinuerint. Attendat
oro quilibet taliuz filii accedens

Tractatus viii

ad seruitutē dei. ita in timore et p̄/ para cor tuū ad tētatiōem. T̄ps quippe nō deerit. nā impulsus eti am in ista re frequēter. quā potis simū vitare debueras. **D**iscipulūs Que ē res ista? **M**gr Nimi rū quā dixim⁹ de alio p̄ iudicio. Cogitat malū gaudēt sup iniquitate. et si nō facienda. t̄si audiēda. Hidēt curiositat. aspectu tradītiones nedū ciuitat. sed regno p̄. In tūc de bellis. de titul⁹ regnati⁹ um p̄mos oīm rex mor⁹ accipiūt. Carissimā. et in familiaritatē recipiūt sibi famā. monstrū. horren dū ingens. qđ sua per mendacia crescit. qđ magnas eritāt v̄bes. sp̄ et auditis / aliqd noui adhēcit auctor. Deniqz sic cupisit oīa cogitare qī de oībus fuerint rōem reddituri. Jubent a petro. soliciitudinē oīm et curā suā in deū p̄. h̄cere. Ipsi vero curā oīm suscipiunt. **D**iscipul⁹ Nunqđ nō audi re talia p̄nt. qī nō audiētes! Audiuīt vt sibi q̄sulāt vt vilescat mūd⁹ cū pturbatiōib⁹ suis. vt patriam celestē defit. q̄t vt p̄ afflictis deuoti⁹ intercedat apud deū: **M**gr Inducis perizomata pruri entis ficalnec. qb⁹ nuditatis sue pudenda tegē putat. qī nō meli⁹ in pace colat et orek de⁹ in animi collectione. nō in disq̄sione quam n̄cario rumores et fabulatōes nō vt lex tua dñe causant nutriunt et augēt. **H**inc incerte fluctuationes

De impulsibus

impulsuē cordis. **H**inc mō gau dia vana. timores solicii. false spes. oīa luctus p̄tialitates. Ex terminiū postremo totū vnitatis ad deū. quā pro pte optima sibi elegisse. blādiūc. Itaqz duas ciuitates ostiūtūt duo amores. Ciuitatē dei. amor vniēs. ciuitatem babilonis. amor disp̄gens. H̄eti et hec q̄squis attendē. pfūdi⁹ cognouēit. q̄ queris ad creaturas disp̄git de se cor in vana. Colligit aut et vnit. sola in deū cōuer sio. Relinqit illa p̄ se tristiciā. ista solatiōem. Deniqz satis erit impulsori. Etia si cetera scelerū dāna nō afferrēt. t̄pis osūptio. Spec vitoria. hic triūphus su⁹ ingens. **D**iscipul⁹ Quid q̄ in talib⁹ contra tediū animi solatiōes q̄rūt. **M**gr Querūt. sed inueniūt p̄ refectionē. Itaqz dulcedo fallax. et scalpens aurū prurigine. abit celeriter fixus acule⁹. pūgit acris miscent se vltro rixis alienis. Pares sunt tenentib⁹ canem. vel lupum auribus quorum morsus vir vel nuncqz effugiunt. Nihil ad sanationem animi fluctuantis. plus aduersum q̄z se in talib⁹ oblectare. qui nunqz animi suavitate sicut nec sanctitate gaudebūt. **E**t quid operatur hec omnia nisi superbia mentis que spreto. vero bono. querit i infimis delectari. vult q̄tē p̄ inquietudinē possidē. Quod si. sēsēt

Super Magnitiae

Potēs calūniorū pīanoꝝ. q̄lem
loq̄mūr rūmores fugere. curare
se ip̄m solicite putas rehescet? In
puluere sufflabit aliorū. sed tñ
ad deorsū. Conab̄ ut fiat soli/
cari agrestis. inciuslis. austerus
suis. sibi tristis. oīb̄ odiosus aut
inutilis. loquēda racebit indiscre/
t̄. tacenda loquet. Quār̄ vtilis
Prīm̄ ad ɔfessiōes audīendas i/
done ad omotiōes secretas aut
publicas. Fugiet oia velut a fa/
cie colubri secū rabiosa filētia ro/
dit. Nā sub regula p̄suit q̄oam
Dū fugiūt stulti vicia. in contraria
ruſit Nec iā currūt. h̄ impulsi rapi
unt. h̄ rapti p̄cipitan̄ Absorbet
eos p̄fundū et vere qđ nō h̄ re
mediū. fūrgeat sup eos puteos
suū dēcēdent in eternū. qz super
bia eoꝝ q̄ te oderūt ascendit sēp
Discipul̄ Cōcludis in ynu cō
traria. ascensū et descensū **M**a
gister Ascens̄ supbie. descēsus ē.
sic grē descēsio. exaltatio sublimis
fima reputat̄. Qđ em̄ altū ē apō
hoies. abominatio ē apud deuz.
Dicta sūt multa sup multis ipulsi
b̄. qua rōe. q̄ ve possent indicio
secernib̄ impulsus et mal̄ Hec
breuis ē distinctio Seorsū deor/
sum depositio de sede q̄etis. exal/
tatio ad sede pacis dicta ē Alte/
ra vnitio et disp̄sio noisetur. Ter/
tia delectio et suscep̄tio noisetur.
Quarta rētudo et curuitas ad/
datur. q̄nta sacretas et inanitas
vocari p̄t. Et sexta exultatio mē/

celfx.

els et desolatio **D**iscipul̄ Quō
p̄n̄t hec fieri cuꝝ reproboꝝ multi
gaudeant. iusti lugubrē trahunt
vitā! **M**aḡ Intra in scūarium
dei. vt intelligas in nouissimis e/
oru Si videris stultū fixa radice
H̄ide simul et exitū **M**aledic̄ces
pulcritudini ei statim. qz ducunt
in bonis dies suos. et in puncto
ad inferna deseendunt At vero.
qz nō attendūt ista filī hoīm. ipsi
absq; timore p̄petrat̄ mala. q̄ in/
uis timida semp̄ sit malitia. secu/
ra vero mens. q̄si iuge cōuiuum
Nō est aut̄ vnitas. nisi in uno
et solido. eternoꝝ bono. Pellitur
et impellit vnitā mens. sed remo/
ta manet disp̄sa velut arūdo ven/
tis agitata. non subsistit. corruit
tādem. q̄ fit illī ruina magna Im/
pellit vicissitudine miserabilī. nūc
contra deum p̄ presumptionez. per
implorat̄ p̄ desperationem. per
infidelitez. Nunc contra se per
dissolutionem cordis. per debili/
tatem corporis. per eneruatiōez
virtutis per consūptionem tem/
poris. Deniq; contra proximum
per errorum inductionem. per pu/
doris exterminationem. per ran/
coris contētionem. per fauoris
denegationem. **D**iscipul̄ Latis
simos. impulsuam malignorum
notos impetus generales. parti/
cularis enarratio. v̄l enumeratio
plus doceret. **M**agister Infini/
tū tradit Aristoteles incognituz
ē. nec numerari p̄t. Circūstantie

Tractatus viii

vero p̄ticulares impulsū sūt in
finite q̄ p̄terea. q̄ nō se sp̄ conti
nuo manifestat. latet exit⁹. defici
unt aliquā pl⁹ q̄ sentiat. Notauit
psalmista sp̄es septē impulsuum
In⁹ ē timor nocturn⁹. et hic ob
scur⁹. Ali⁹ subit⁹ sagitta volās in
die. Terti⁹ perplex⁹ et inuolut⁹
negotīu p̄ambulans in tenebris
Quart⁹ importun⁹. Quint⁹ violē
tus. q̄ pariter exēit ab incursu. se
rtus ē a demonio meridiano. q̄
se in angelū lucis trāstigurat. se
ptim⁹ ē a diuinoz curtoſo scruti
nio. sup filios hoim q̄ pereūt oēs
a sinistris. cadēt a latere suo mil
le. q̄ videban⁹ p̄fectiores. et dece
milia a dextris tuis om̄es fide ſu
gnati. **H**orrend⁹ nūmis ē b̄ im
pulsus Ecce dū. hic viuim⁹ nauis
gam⁹ velut in mari magno fluctu
antiuz cogitationū. O q̄ sepe ſu
scitaf et inhorret sp̄us p̄cellose te
tationis. p̄mittente deo. impellen
te diabolo Inuidet em̄ depositus
iſte. sublimandis ad ſedē vñ cor
ruit. **D**ecendūt fluct⁹ interioris no
ſtri maris ad celos p̄ pſuptionē.
descendūt vſq̄ ad desperationis
abyssos. Afflat ex aduerso. bon⁹
noster sp̄us. ponit p̄cellam nostri
cordis in aurā. et silent fluct⁹ eius
et deducit nos in portū nře vo
luntatis. **D**iscipul⁹ Venit in re
corvatiōem illud ſcriptū tuū per
ſex lectiones. vbi dictum apli tra
das. In ipso viuim⁹. mouemur et
ſum⁹. **D**istinxisti q̄duplicē. vi
ſum⁹.

De ſimpulſib⁹

tam sp̄us. Porro de motu et ſta
tu noſtro in deo p̄ſtolabant aliq̄
ſermonem. Nūc aduenit occasio
loqui de motib⁹ impulsū bono
rū et maloz. duz nunc impulsos
et depulſos ſuſcepit tremiſens
morientiſ terra velut in quodam
ſtatidis ſerene. ſinu. **M**gr. Gentil
logiū accipies ſeorsū de impulſi
bus. Eras preterea dum ſuſpetit
hora q̄ nunc tarda eſt. pl̄ma rur
ſus me loquēte. te auscultante de
bonoz contra maloz angeloz
officio q̄etus accipies. **D**iscipu
lus. Delectabit auditio.

Sequitur ſecunda par

tio de cuto dia angeloz et
fallach⁹ demonū p̄ notulas. I

Depoſuit potētes de ſede
q̄ exaltauit hūil. **D**iscip.
In hoc heri ſtetimus. in hoc rur
ſus aduenio poſt impletū cano
nice institutiōis officiū auditur⁹
te ſicut es pollicit⁹ locuturū. Ma
gister. Si p̄ potētes de ſede depo
ſitos dignitat. intelligim⁹ aposto
tas āgelos. oſeqns ē vt exaltati
b̄ſiles accipiant āgeli boni. in ſe
de felicitat. efta exaltati. Si ma
lignitas inuida demonū. circuit⁹
impellit hoies. ad ruinam viato
res ſi per eos. fiunt immiſſiones
male. vult oppoſita charitas btō
rū angeloz fieri. qđ dicit in paſ
mo. Immitter angelos dñi in cir
citu timentium eum. Ad quid?
Aut eripiat eos. **I**llo ita hierony

De Impulsione
tam spūs. Porro vero nō
tu nō in deo p̄ficiat
sermonem. Nō sicut oī
loqui de mōst' impulsiō
rū et malaz. nos non depul
er. Depulit deo omnia
mentem tuā rū in accūm
tātis frēmō. Nō sicut
lōgias tōris de impulsiō
bus. Una p̄tēta dūs lōgias
tātis tōris dūs rū
fūtētātis tōris dūs
de bōnō tōris dūs
oficis dūs tōris dūs
lōgias. Dūtētātis tōris dūs.

¶ Super Magnificat

¶ sūm̄ hebreū. Circūdat angel⁹
dñi in gyro timētes eī v̄t eruat e/
os. Audis circuitū malā . audis
et gyrū bonū immissidem. s. bo/
nā et malaz. Datur oībus ad ex/
ercitiū circuitū sathane q̄rentis v̄t
deuoret. Circūdat angel⁹ dñi in
gyro timētes eū v̄t adiuuet q̄ sal/
uet. Exaltat demon ad ruinaz q̄
q̄ supbiaz. Exaltat angel⁹ bonus
ad gl̄iam. et ad vitā. q̄ p̄ hūili/
tatem. Est nāq̄ exaltatio q̄ cau/
sat hūiliatioēz h̄ vtraq̄ mala dēt
p̄simēs et dānans. Est optata ex/
altatio hūiliis . et hūiliatio exali/
tans. q̄ penitēs et saluās. Si bñ
te hūiliaueris bñ exaltaberis. Si
te humiliaueris ad pñiaz. habes
veniaz et exaltaris ad gl̄iam.

¶ Hūt hostiles nobis in hīdie. p̄ de/
positos a sede. sunt excubie cele/
stes. p̄ nobis plures. Ne timeam⁹.
¶ Merent⁹ v̄t aliqui tradūt. ange/
li suā quā tam h̄ sit beatitudinem
ministrando hōib⁹. Eō gaudēt
eis. certū est dū saluantur. Hau/
diū est angelis dei. testatur xp̄us
sup̄ vno peccatore pñiam agen/
te. quanto magi. super vno iusto
pñiam nō deserente. Verilluz sa/
thane. cū p̄dito exercitu se defert
infidelis temeritas. Cruc fidelis
seu crucis hūilitas verilluz est an/
geli dñi qui circundat in gyro ti/
mentes eum v̄t eruat eos. Nec est
victoria que vincit mūdū teste di/
lecto dñi fides nr̄a. Petr⁹ quoq̄
p̄nceps. verilluz h̄ iubet erigi con-

.cl.

tra diabolū. q̄ circuit q̄rēs quem
deuoret. cui resistite ait. fortes in
fide. Sūlis est apli. nō ignorantis
astutias sathane sñia. sub meta/
phora scuti. In oīb⁹ ait sumētes
scutū fidei. in q̄ possitis oīa tela
nequissimi ignea extingueare. Scu/
tū istud nūquid nō est veritas fi/
dei de quo psalmista. Scuto cir/
cūdabit te veritas ei⁹. Sequitur
mult⁹ effectus victorie p̄ discursū
psalmi p̄ totum. Interrogavit
me pridez. virgo grandeua. pba/
tissime et deuotissime vite. nomie
Agnes. p̄ inqua q̄ndam. Urba
ni pape. v. Qd̄ ē potissimū cōtra
diaboli tentatiōes subsidū. Puz
suspendere ego cogitabūd⁹. rñsio
nem. Ipsi subintulit mor. Cruc.
Suscepi p̄tin⁹ hāc vocez. q̄ si de
celo sonuerisset. q̄ ita sonuerat. Ego
em̄ etiā atq̄ etiā. multis iā anis
mecū reputās. oferēs insup̄ cū a/
lhs. nō inuenio cōpēdiosi⁹ nō effi/
caci⁹ antidotū. Quare? Quia nul
lū hūili⁹. nullū ilūp̄ arrogātie dia/
boli magis aduersū. nullū qd̄ ita
ipsū p̄strauerit. ¶ Cruc signum
triūphale. clamat ecclesia p/
sa. Et in hymno. O cruc aue spes
vnica. Et iteruz ecclesia. Ecce cru/
cem dñi fugite p̄tes aduersle. Et
apl̄s. Mihi absit gliari. nisi i cruce
dñi nr̄i ihu xp̄i. ¶ Sileo interim
de p̄batissimis miraculis q̄ no/
ta sūt latīs. In p̄statino. In era/
cio. In iustina. In xp̄oforo. In su/
deo cruce signato cū ceteris mlti.

Tractatus viii

Suadet ob hinc hieronymus Eustochio ad oem gressu pingue crucis signu Et Crisogon ad anastasiu carcere clausam. Tu aut ancilla xpri. tropheu crucis. tota mente ostringe. Accipiat breuis ars crucis. ad victoriu viciorum no ad ppetratioem malorum. qlie in militarib insignis gerut alio no deuotione humili. sed sacrilega tyrantie dnandi Impelleis o anima xpiana. superba sapere vel querere. crux apponat ptn. corde voce. vel opis signatioe. Quid ei magi. est supbie inimicu. Inuidia vult obrege. virqz suu aio spge crux tyriaca fiet efficacissima.

Crus oem ire vel rcoris amaritudinez dulcorabit. Crux reddet otra desidu strennuu. ctra cupititatez efficiet paupem spu. crux gule simul & luxurie febres acutissimas tperabit. Una oim cdis e ratio. qz pendens in ea crucifixit pestes istas oes. triuphas in corpe suo xps. Hoc e signu thau q signatos angelus extimato pcutere no sinitur. saluat poti et ptegit. si tn corde fideli cruci isti desieriat. alioqz mendax angelus et mendach pater arripit qd suu est. Sicut moyses exaltavit serpem in deserto. sic exaltat e filius hois prudens ut serpens curabatur a serpetib pcessi enei serpentis inspectores. Aspice serpentez huc p similitudine. sine veneno culpe. xpm pendentez in cruce fides

De sancta cruce.

ei a morsib temptationu. ne te periremat. liberabit hinc de luca canit eccia. q crucis mortificatione fugit in suo corpe portauit. Hinc aplus ait. xpo confixus su cruci. Hinc Andreas let et alacer. bat ad crucem. Hinc rurs paul. nihil me iudicau scire int vos nisi Ihs xpm et hunc crucifixum hec humilitas sua fuit. hec exaltatio. Et secundum mensuram humilitatis dabis sublimitas exaltationis. Propterea tu cui humilitatez p su diorem oib resperxit dñs. Ago beata merito glariis sup omnes in exaltatio tua. Nolo tñ ptauferit aliquis lignu crucis. vt lignu est adorandu sicut nec e ens diuinu et sumum quo sit fruendu qd sit sup omnia diligendu Sciunt hec fideles. sciunt et phi omes Nihil hz lignu crucis diuinitatis etiam in qua pepedit dñs. h in cruce tacz in signo. surgit fides nostra ad dñm nrm. Ihs xpm deus ve rū qui salutem nrām operat est in ea. Sic de imaginu veneracione: vetus habet doctoz determinatio sic per figuram. figurū accipitur p signato. ut nomen p nominato. imago pro imaginato. Dices forte mihi. nunquid no in boie. presertim in marie virgine. verior et expressior est imago beatissime trinitatis? Sed et ipse demon. retinet hanc essentialim imaginem. Asinus proinde cui christus in se sit cur no adorat.

Super Magnificat

R^undebo primit^r sub vna genera
li veritate. de re qualib^z indistin-
cte ¶ Non est aliq^r res. qntulibet
etiam vilis appareat. qn ex ei^r cō-
sideratione. possit anim^r fidelis
eleuari ad magnificatiōem et o-
rationem dei. ¶ Ratio qr a qua-
libet tanq^r a signo p̄t a posterio-
ri vestigari. vel inquire maiestas
dei. sempiterna quoq^r virt^r eius
et diuinitas. ab alijs quidē clari^r
ab alijs obscuri^r Porro min^r h^r
de piculo scādali et ydolatrie te-
ste btō dionysio. si noietur deus
infimis noībus creaturaz vilium
p metaphoram et symbolū. q̄ si
fiat hoc de reb^r dignitatez hñti-
b^r. quales sūt angeli q̄les sūt ho-
mines rōe prediti. Quis em̄ cre-
diderit. q̄ de^r sit essentialr lapis
z vñmis. Cōfūdit nihilomin^r ydo-
latria. q̄cūq^r fuerit circa creatu-
rā aliqm̄ seu de creatura. qr non
refert totū hoiez ad deū. sūtēs in
auxilio creature. maxie dū hec. fa-
ce phibet ¶ H^r virgo bñdicta sā-
crtitatis p̄uslegia. hñt et hoies in
dignitatib^r ostituti. q̄rū osidera-
tione p̄ticipatiue solū. et p analo-
giā dicim^r honorādi. sed sub deo
cui veraciter soli debet honor et
glia ¶ Deniq^r vitamus scandalum
vel irrisiōem infideliū aut simplici-
um. si colereſt alſi^r sicut colit crux
Non em̄ eque faciliter honorē re-
ferrēt ad p̄totypū. i. ad signatuſ
xpm̄. nec ad redēptionis nre my-
steriū. quēadmodum fit de cruce

clif.

Cruc hūlis mōx vt in memoria
venerit anime fidelis. sit hoc vū
su sit cogitatu sit auditu. qd ali
ud sigt qd aliud p signum seu si
gnationem. intellectui repūtat qz
dñm nrm Jhm xp̄m in quo est sa
lus vitaq resurrectio nra p quez
saluati et liberati sum. Spec ideo
osonat pposito nro. qz vincē do
cent nos de impulsore nro **C**ruc
hūlis memoriter intellecta. libe
ratiōez sigt. vitam et salutē. Ipsa
osolatōez. q ex oseqnti glāz q ex
ultatiōez si grat' sit anim' opat
Cruc hūlis hoiem collocat q re
cubere facit in nouissimo loco. q
null' cogitari p inferior qz no
uissim' viroz pendet in ea. **S**ic re
cogitat'. credit'. sperat' et amat'
q nos inuitauit dicet. **A**mice ascē
de supius et erit nobis glia **C**ruc
sicut hūliat in pfundissimo loco
sic exaltat in sumo. **N**ō eīn mentit
nra psaltes. **E**t exaltauit hūles.
Glia crucis et exaltatio simul cū
exultatione. tanto verior est soli
dior atqz iocūdior. qnto min' hz
de creaturez vanitate **G**loria
crucis sit in cōfirmatiōis sacra
mento. et alhs mysterijs de oleo
simul et balsamo. qñqz de oleo so
lo sed sacrato. vt qui cōsiderat pe
nam in cruce osoleat ex intima. spi
ritus scī vndīōe. **G**lia crucis facit
insignē xpianū. dū oleo leticie li
nit ipm ex noie. **E**t ei xp̄s p iterp
atiōem vnd'. **R**eges aut sacer
dores pphete q pugiles inungūt

Tractatus oīq

prisco more **H**abia crucis. nō cō
stāter retineat et predicat. si nō ad
crucis ignominia. passioēz. et tole
rātiaz animus p̄parat. Nō ei na
tura opatitur. vt duo fines prin
cipales et vltimū simul intendant
p̄sertum cōtrarij. Quid autē vane
glie quid auaricie. qd libidini. pl.
qz ipa crux reputur aduersū! Sūt
qz sub noīe xpianitat. Arbitrāt se
magnificare dñm. qz crucifigūt in
se rursus filiū dei. et hñt ostentui
qz gustauerūt verbū dei bonuz et
virtutes futuri seclī. sed p aposto
lie supbiā plaphi sūt. qz impossib
ile p difficile dicit aplus est rur
sus renouari ad pniam. vel certe
sūtūt hic renouatio baptismalis
quā cōstat iterari nō posse. **H**abie
tur frater humilis in exaltatione
sua p crucē. mores insup scdm no
men xpiani. vitamqz oponat. **G**it
pma sit vltima. sit tota laus tua.
Oasa deuota. dic siml et pfiltere
xpiana sum. Sic enī magnificas
dñm. Accipe rur! Exaltatio cru
cis xpī tota mysterijs plena re
fulget. Est in ea lōgitudo. latitu
do. sublimitas et pfundū. longi
tudo eternitat. Latitudo charita
tis. Sublimitas maiestat. Profū
dū sapientie iudicantis. H̄z crux
excella. simul et humili. mediū cui
sursū deorsū. dextrosū finistrorsū
diūgunt in B medio. **I**hs tot' ef
fluens et affluens misericordie vi
scrib'. **N**ā si eidem. fidē affixeris
tuā. radiabit sursū amor. dextroz.

De impulsibus.

sum spes. sinistrozū timor. et de
orsum dolor. qz sūt aie qttuor p̄n
cipales affectiones. scdm qz. bñ
cōptatas et ordinatas ē oīs ar
monia spūalis. **V**ocat te sup his
traditio de cantid. **E**cōuerſ ad
cruce. pie mentis. oculis lacrimo
sis. inspicias extēluz in hoc hgnō
sanctissimū corp' Jesu. sicut tym
panū vel cithara. vñ p̄tulit vo
ces suas in symphonia diuinis
aurib' gratissimas. Pro inimicis
primā. Ad latronē scdm. fuit ad
mfem tertia. Ad discipulum qrtā
Ad prēm quinta. p se ipso sexta.
p osūmatōe redēptōis septima.
pro suo trāitu octaua. Ita facit
obediens p̄i v̄sqz ad mortez de
dit fidelib' suis. pfectū humili o
bedientie. nec non pietatis docu
mentū. **E**st autē humiliatio p obe
dientiā exultatio. **T**riplex ē in ge
nere qz sub arboīe crucis exerceat
humiliatio. pñialis. sacramentalis
supnaturalis. scdm tres stat. In
cipientiū Proficientiū et perfecto
rū. **S**uadet rex ipē dñs. dare
psalmi iocūdū cū cithara. **E**st
autē cithara penitētiū qz vertik in
lucē in psalterij solatiuz. Tradit
erpositor vñ. citharam qua da
uid adhuc pastor et psallēs corā
saul. expellebat ab eo. spm dñi ma
lum. p̄tendisse signū crucis. **J**ubet
apud p̄phetam. aia peccatrix su
mere cithara. et bene canē. **C**ant'
iste puto lamētatiōis ē pñialis de
quo psalmista. **C**ōfitebor tibi

ex innumeris. et vt sit aliq[ue]s ordo
in non habentib[us] ordinez. sed cō/
fusiōem babilonicae. dicenda p
quaternaria seu p tetrades par-
tiemur. **D**etestat̄ qñiq[ue]s supbiaz
patētem. sed vt i deteriorē sub in-
uolucro fide hūilitat̄. p̄cipit̄. **N**ā
est qui se nequiter hūiliat̄. Et rur-
sus ait sathanas. Moli hūilis esse
in sapientia tua. q̄ten⁹ insipiēter ex
alteſ. **D**etestat̄ p̄sūptionē. et tu-
morem laudat̄ q̄ten⁹ ingerat tu-
moris scrupulos. vbi nō ē timor
vt ablata pace cordis. recedat i-
ste cui⁹ locus est in pace. **D**es-
testat̄ inobedietiāz. vt pccī serui-
tutem inducat. et asinina patiēti-
am que fert nō ferenda. q̄les no-
tabat apliſs esse corintheos. Fe-
fellit innumeros nequā iste. q̄ sub
velamento obediētie nephanda
p̄petrarūt̄. q̄i peccare nō possent
qr̄ non hñt velle vel nolle iuxta
verbū suū. **D**etestatur supstici-
ones qñiq[ue] manifestas. h̄ non oc-
cultas et obūbratas sanctis ob/
seruatiōibus In ieiunij̄s. in virgi-
nitate. in sanctis orōibus. supstici-
ones impellit. **P**roinde cur fuit
prima demonis vox q̄ interroga-
tio. Cur inquit p̄cepit vobis dñs
Tut̄ frequētissime. cur isto q̄te-
nus hoies in curiositat̄. noxie la-
q̄os cadant. Cur fecit deus ratio-
nales creaturas. q̄s p̄sciebat fore
peccaturas et dānandas? **C**ur e-
as de tales nō cōdīdit. q̄ peccare
nō possent? **C**ur delectat̄ in perdi-

Super Magnificat
in cithara de^e meus Itez demu^r
sonat psalterio locudo interne
lexicie. Itē sub alio typo cōsonat
phlomene modulis turturl. suspi
riū Ita sp̄lis noster verat^r ab an
gelo dñi malo .meli^r habz. Ita si
de poeticis. aliquid misceri placet
Orpheus furias mitigat inferna
les. i. furiosas suas passiones q̄
quidē potētes nimis deponit
de sede cordis. et hūiles exaltan
tur affectiōes pie mēris Cōpone
bat ad cithare modos pithago
ras. mot^r suos. et ad excitatione^r
appbici sp̄lis psaltē adhibuit heli
zeus **I**llbec de crucis auxilio. cō
tra demonis impulsus generales
tātudez dicta sūt. simul et angelo
rū p̄sidio. **E**cetq; qr p̄icularum
pticulariū aia duersio. pl^r horret
et vital. plus insup liberator im
plorat. gratiō deniq; fit mia
liberātis. expediēs iudicant. pt
icularib^r mouendis intendere. n̄i
tū aliter cēsuertis frater. **D**isci
pul^r Imo. vere cupid^r et attent^r
sicut actenus auscultabo. q̄s q̄z
petiuersis a me verbū. **M**gr^r Fit
impulsus angelic^r virtuose. sapien
ter. et benigne. q̄tenus hūiles era
tent **A**it vero deposit^r iste de sede
diabol^r. deorsū fluēs sathanas
satagit hoies deponere violenc^r
fraudulēter. et maligne. **V**iolenc^r
tia cernit in obseissis. **F**raus vero
dū sp̄e bona. salubris et virtuosi
dñi. quasi moralis p̄bus dolose
impellit. **P**aucos accipe modos

Tractatus viii

tione viuentium? Quod inde sibi lucrum crescit? Nunqđ nō melius esset vniuersis si peccatis oīb' ablati, remaneret i solo deore virtutū? Cur indurat aliquos et aliorū misereb'! Cur acceptio psonarum repitur apud ipm? Cur nō citius venit ad hoīes redimendos. qd lege veterē quā dederat in fed' eē nū per aliam omittavit. Cur tot absqz baptismo innocētes tot in insulis sine legis auditu viuentes tot qui saluarent si bonis doctrinis et societatib' instruerent. peri re permittit et dimisit? Ecce iste nequā. q̄ pscrutator maiestatis opprimeb' a glā. Ecce hominē p̄hbituz. ne in plibus dei opibus suerit curiosus. Culpat ypocrisim sed vt hoīes absqz honestat. ve lo. ppterent mala. Laudat simpli cem cū verecūdia scā q̄ten' ypo/ crisi ficiōes introducat. Culpat inuidiā. q̄ benignitatē laudat. sed vt malignitas improba nocentium foueat. Culpat econtrario iniquitates altoz vt psonale odīum. cōtra fraternā charitatez suscitetur. Culpat iratos. sed vt zelū scī abhiciat. Laudat zelū scī quo preceps ira furiat. Culpat inertiam. sed vt inquietudo plus equo laboriosa fatiget. Laudat quietem scā sed vt in sterquilinū torpentis inertie dehiciat. Ostendit odibilez auariciaz. et q̄ nihil nequā q̄ amare pecuniam. sed vt p̄digalitatez consumptione oīm

De impulsibus.

cū rapinis introducat. Pulcrum dicit et amabilem frugalitatē. vt tenacitati locum paret. Ostendit quātas gignit infirmitates gula sed vt piculosem vacuitatem. capitis et corporis absqz remedio opereb'. Laudat oīa sana eē santis et nihil esse rehiciendū. qd cū gratia z actione accipit. vt a trāntia fallat abducat. Ostendit q̄ fedat luxuria. q̄ vilis nec honore digna. vt diugioz iura otaminet. Laudat plificatiōez Jmo iubet p illud. crescere et multiplicamini q̄tenus cōcubinatū. licere demonstret. Ostendit non esse surādum. Sit inq̄ sermo vester. est ē. nō nō vt detesteb' omne iuramentum. Dicit et aduerso. Qui bene iurat. bene credit. vt pūrria v̄l otumelias noīs dei multiplicet. Circuit iste sathan terrā et pambulat ea. vt circūstantias oīm oīderet. Quis quid. vbl. quib' auxiliis. cur quō qñ. Tendit laqueos in q̄s impel lat mītos valde. vt si fuerit aliq̄s ab uno liberat'. cadat i alterū. fact ad hoc macharij narratio de poculis. Non em semel vīt'. cessat sicut opinat' e Origenes. Itaq̄ oīderat dū circuit et obseruat volētes placere deo. Nidet aptū aliquē ad religionis ingressū. Impellit ad oppositū sic illudēs. Cur ciuilē vis deserē duersatōem. qm̄ homo natura. ciuile aīal est. homines hoīm gratia facti sūt vt se mutuo suīet. sic pecora vt hoīb'

Super Magnificat

seruat. Ne soli Cur nō poteris
sub habitu sclari. salutē tuā opa/
ri. Sub vno abbate tuo xp̄o. gau/
deas lege libertatis. quā dedit ti/
bi deus. et emit xp̄s. Quid pulci/
us. quid eligibili libertate? Cur/
tot et tales. vis subire obserua/
tiones. et vota sup te inducere. qui/
nō sufficis ad p̄cepta seruanda?
**Quid sūt obligatiōes tot nī la/
qui rōudem ad transgressores?**
Vide ne illaqat. verbis oīis tui/
cadas. Displacet em̄ deo stultaq;
infidelis p̄missio. Ecce q̄t. quales
in religionib; defecerūt. q̄t cecide/
rūt. q̄t apostate retro abiēt. Cur/
nō vis talentū tibi creditū. in his
q̄t in alīs gratijs multiplicare?
Ut quid p̄ditio hec esset in religiōis
ingressu sive solitudine.
Velat p̄ditus iste laqueos in seculo. fit i/
ste qui saluād? fuerat in religione
p̄ditus in seculari ouersatiōe. fit
secularis. diūgīt vrori ih̄eu q̄s il/
lic laqueos tribulationū nō inue/
nit?
Nascunt filij. alia cura si pro/
car vror. grauis magnifica. si ste/
rilis. si feda. si lubrica.
O q̄le sup/
plicū. Sit de milicia. aut de curi/
aliū nūero. q̄t illse curis inuoluit.
Primit erit dulcis inexperto cul/
tura potētis amici. Expert? metu/
et. inuidiā nō tolerabit. Sit opor/
tet assentator ad oīa. fit miser vi/
uens. dormiēs. om̄edēs ad alteri/
us arbitriū. Sit causidic? aut pra/
dic? in p̄bica. fraudes mille spar/
gent in practicāde. Dū q̄rit di/

clif

ues fieri. incidet in desideria mul/
ta et laqueos. quib; rigat in inte/
ritū. **Sit beneficat** in ecclia et ce/
lebs. cauendū sibi erit a retib; sy/
monie a negligentia seruith. a lu/
xuria. ab inertī ouersatiōe. a dilā/
pidatione bonoꝝ ecclie. **Circuit**
et offiderat satian iste alteꝝ. quē
ex instabilitate p̄pria vel infirmi/
tate cognoscit. ad religionis aut
solitudinis vitā ineptū. **Vide** ait
quāta sit religiōis. quāta solitudi/
nis p̄fētio. vacare soli deo. salu/
tem suaz opari. **Quid p̄dest hōi**
si vniuersū mūduz lucré. aie ho/
sue detrimentū patiat. **Vide** q̄n
tū tot mundus in maligno poli/
t? est. q̄z breuis vita q̄z mors in/
certa que tormēta inferni. q̄ gau/
dia paradisi? **Vide** ne p̄crasti/
nes. ne osilia multoꝝ p̄sertim to/
mesticoꝝ et seculariū q̄ras. Inimi/
ci hōis domesti ci? et aialis hō
nō p̄cipit q̄ dei sūt. **Aes** certa est
De solis incertis habendū ē cō/
filiū. **Dicere** q̄ religionis status
nō fit p̄fectior heresis est. **Magna**
vero stultitia est nolle esse p̄fectū
Quid heretas. quid tergiuersaris
Vocat te deꝝ per inspirationes
istas. quid in te stas et nō stas?
profice te in eum. et ipse te suscipi/
et neq; deseret iam susceptum. **Si**
de nunc pauper hōmūntio dum
cōpungeri. corde fac votū deo ce/
li. firmet te iuramentuz. **Felix** nē/
tas que ducit in melius. **Sciueris**
opus cū voto deo esse acceptabi

Tractatus oīq

lius. **D**a totam arborē voluntatis tue cū fructibus suis deo tho
meniqz qui propositum tuū istō
scm̄ diuerteret a te reus esszvt do
se redderet in religione loco tui.
Silet iste nequaz q̄ ad religio
nis introitum oportet attendere
nendum bonitatem religionis in
se. sed alias circūstantias marie
duas. Quarū vna se tenet ex par
te religiosorum si perfecte regu
lam seruant. Altera ex parte sui
ipius si iurta parabolam christi
dum inchoat poterit consumma
re. **O**n scilicet h̄m rationis consiliuz
res tam grandis aggredienda ē
quam postmodū mutare non li
cet. Non tamen sequendi sunt viri
les impetus. aut motus deuotio
num quales habere possunt pueri
aut puelle. qñiqz plus ex incons
tantie vicio. vel melancolie. q̄z
gratia certo instinctu potius ali
qñ. qualiter modo ex astuto de
monis impulsu. q̄z certe deuotio
nis afflatu. **S**ilet. qm̄ media sūt
moderāda h̄m virtutē. tam agē
tis q̄z patientis. **N**ec poterat da
uid cum armis saul egredi cōtra
golyam. Non p̄fit symee cum bo
tis latioribus quas in fraudē eis
derelictis accipiunt. incedere. **S**i
let onera religionis. cum mori
bus inhabitiuiz. **D**at bene senti
re de omnibus. neminez iudicare
spes adh̄cit qñiqz magnas q̄ pro
ficiet alij sua eruditio. suū consili
um. qz litteras nouit. qz prudens

De impulsibus.

est in agendis. Deniqz dabit exē
plū reliquis de seculo. vt ita faciat
quēadmodū et fecit. et seculū de
relinquāt. **Q**uid? Tandem voto
se cōstringit. deserit habita bene
ficia. dat sua paupib⁹. **V**ia sibi
vnica religionis relicta est. **C**ap⁹
est ait insultans demon. **E**uge eu
ge. Jam nō est silendū. Jam in o
dium religionis. exaggeranda
sunt oia. **A**periendi sūt oculi. di
scrimina reuelāda. murmur indu
cendū. **D**icat ipse sibi sentiens se
delusū. **Q**uid mihi feci miser. In
qd me malū impulsū. Non potero
ferre iugū hoc intolerabile. Que
sui requiem. vt in pace seruirē do
et ecce turbatio. **F**ugi hoies. ho
mines inuenio. **C**edebā tentatio
nib⁹ de seculo. detortores demo
nis p̄fro. **Q**uid feci. quid agam
quo me vertam? **A**micos carna
les offendis spernens eos cū suis
consilijs. **N**ullus mihi ad eos re
gressus. Si dispensationem voti
quesiero nō dabitur. aut in data
nunqz cōstans sibi animus quies
tabit. **H**ed neqz quō viuerē in se
culo relictum est. **S**i ad aliam mi
grauero religionē. scandalosus
ero mee. et forsitan intolerabilis
aliene. **Q**uid feci? Deuotiōem in
seculo suauiore. et crebrius inue
niebam. qz sensus vegetiores. nec
perturbati per vigilias. nō exinan
tū cereb⁹ p̄ ieunia. nō oppressa
mens in plixitate vocalis seruit⁹
sed q̄ secularib⁹ inuoluor curis. p

cliffi

eterni. qm̄ melius est nomen bonū
q̄ vnguenta preciosa. Orabūt alij pro te. Non tibi soli laborabis
talentū tuū distribues. **N**on ad
quid sathan ista? Quid sibi super
alioꝝ salute? Profecto nihil. h̄ sa
tagit. vt iste sub hac intentiōe scri
bens. audiat in iudicio. recepisti
mercedē tuā. **A**ccipe qd̄ tuū est
et vade. Ex ore tuo et scriptis tu
is te iudico serue nequā. **S**ers lit
teras mortis tue sal infatuatum.
Eia scribe sed subtilia sed extra
nea. sed nouiter inuenta. **T**urpe
est alienis vti. **N**on impellit vt
deserat terminos quos posuerūt
pr̄s sui. vt vane glorioſus dicat
Hup omnes docentes me intelle
xi. vt deserens vias certas dicat
Nque furtive dulciores sunt. et
panis abscondit̄ suauior. **E**ia
scribe. aut de tuis virtutibꝫ aut ce
leritatē oīde dictandi. **N**ut da
satis intelligi. q̄ bene. q̄ deuote
viuisvt loqueris. **N**ut certe in alie
nis laudibus quere laudem tuaz
Quere celebritatez nois. si nō ex
te. saltē ex illis. quos exaltas scri
bendo. miracula sua. visiones. vi
tam supra modū mirabilem diu
natiōes. sectas nouas. **C**anonisa
tus eris in ipsoꝝ canonisatione.
Ned o fraudem sathane dete
stādam qm̄qz t̄ ita fallentem. vt
interim taceam⁹ de manifestis er
roribus et heretica prauitate. **E**ia
scribe. totus insiste laboribus.

v . a

Super Magnificat

n̄citibus fratꝝ. Cogit obedien
tia currē. discurre p schm. qui que
tem solā sperabā mihi. obtainere.
Sic quotidianis fatigor oīhs &
rīxīs. **Q**uid feci: quid tādem vo
lui mihi misse? Delectabat me stu
diū. doceba et docebar. **N**ūc qui
doceatur aut doceat nullus est.
Fr̄s satis esse r̄ident occupatio
nes Religionis sue veratio satis
est. **N**ō est inquiūt religio schola
docendi. sed disciplina viuēdi. **S**i
vixero scdm̄ mores fratꝝ. colla
plos oīo a regulis patꝝ. p dīt̄ sū
fine dubio. **S**i singularis mihi vi
uere volo. nec datur nec sufficit.
Ecce qd̄ murmurat incōstās qm̄
qz nō sine magno. pplexitatis vin
culo. maxime si monasteria mulie
rū collapsa. iunior̄ sā aliqua vo
ult et intravit. **C**ircuit iste de
positus de sede. querit quē deuo
ret. **I**nuenit hoīem deditū studīs
lrāp et sciētiaz. **S**i p̄t auertit. **N**on
fert occupatiōes ex seculo. **S**icut
ex platoꝝ seruiths aut principiꝝ
aut penuria trāscribentī. vel im
pericia. aut librop̄ causat nimie
tatem onerosam. aut frustra fieri
verba surdīs dicit. **S**i nequiuērit
abducere q̄tenus ocīū desideret
studiosū sed sibi vacet et sapiētā
scribat in ocio. subdol⁹ impellit.
vt alios dū docere vult scribēdo
se seducat. **L**audat sām laborem.
sed corūpere satagit intentionez
Eia doctor scribe q̄ relegat
posterioritas. que tibi sint in nomen

Tractatus viii

Importue. no des requie calamo
Postpone horas canonicas. aut
abscq intentio pferas Indulge
secur laitorib cibis. Uttere so
mno vscq ad saturitatē Desere ci
uilez alioz ouersatiōez Cōpensa
bit hec oia labor tu in dictādo.
Sic impellit iste nequā. scit q in
utiliter. imo noxie fiūt. non iussa
Pceptis omissis Scit q fauimus
vltra modū scriptis nr̄is. diligi
m̄ vt filios. Placent etiā si defor
mia sūt et inculta. si vacua senten
tis Testlē symea fabulosa Hal
lina. dū nimio clamore pdit ouī
pdit illud Coru crocitans. vt a
vulpe laudeſ fraudat cibo suo.
Nō aliter sepe virtutes pdūt scri
be docti. vel q̄sitas pri⁹ vel acq̄
rendas in tpe. Ad. qr dicūt q nō
faciūt. qr de dois dei dū gliaz q̄
runt. deo rapiūt qd suū est. quia
scit insup finistra taliū. quid facit
dextera Pfit nihilomin⁹ merito/
rie fieri noua scripta. si mod⁹ affi
erit. finis et ordo recti. Unū face
et aliud nō omittere. Circuit q̄
inuenit boiem dedistū. Professiōib⁹
audiēdis. O q̄t immisiōes fac p
angelos suos malos. Venit ad
Professiōem plebelus ideota. veni
fit pueriq puelle iuuenes et mari
tate. Quadet inuestigare diligē
ter sup oibus circūstantis vt ai
gnoscat vultū pecoris sui. qr nec
aliter solui p̄t pccor. nū dixerit
oia Absit iste curiosus scrutator

De impulsibus.

et deficit scrutās scrutinia. cum
scādalo offitētiū. cū lapsu p̄prio
cū suspicionib⁹ infinitis. cū infēni-
nabilibus scrupulis siue remittat
nō absolutū. siue detineat moro-
fissime vir tādem absoluēdū. Ne
niūt tales postmodū et vertit in
oppositā qualitatē q̄r timer exper-
tus. tales facē interrogations.
Dicit sibi ip̄i. saluet se si voluerit
nō intrabo domū oscītēie alienē
nihil interrogabo. scit pccāta sua di-
cat illa si vult. **H**ic dimittit insci-
os he verecūdos latere in pccāta
suis. nō vtens clave sciētie. q̄ da-
ta est ad aperiēdū (cū dīcretōe
tñ) secretas oscītēie plagas. **N**e
niūt alij magni prudētes de secu-
lo. veniūt p̄dones. v̄surarj h̄ymo-
niaci. rācorosi. violatores eccl̄ia-
stice libertatis concubinarj nos-
torj nolūt a peccatis resilire. no-
lunt restitutions facere. sūt excō-
municati. sūt irregulares. **A**lij se
culpanē excusant aut defendunt
pccātū suū. dicit se iusta bella gerē
Et plane mirū ē. si etiā angel⁹
de celo. regiret quid agenduz in
talib⁹ multis. nisi coassisteret sibi
miraculosa dei virtus. **N**eniūnt
alij vel alie curiose agentes. ad fa-
bulatiōes vertunt confessiōes su-
as miscent colloquia de p̄phāls
vtinā nō de nephārls. vtinā que
spū cepisse vident. nō osūmet in
carne. ph̄beat deteriora deus
Ecū circuit et inuenit declamātem

Super magnificat

in p^olo seu predicantem. Cogno-
scere. demons q^t impulsus sunt in
sermone **D**um de omni statu per-
sonae sicut que vixit otrariis infer-
eis sicut **S**i culpat auariciam p^o
gus applaudit. et ridet auariz. **S**i
p^odigalitatem vituperat. auarus
libens ad se contrahit dices: te-
ne q^d habes **S**i loquuntur aduersi
suis inertiam gaudet iste qui stu-
to labore ossumitur et esse sub sen-
tibus curaz mordentium delicias
opusat. zelus laudat' accendit i/
racudos **P**ietas laudata pusilla
nimis nutrit et desides pro nunc
et q^le tua p^odicatio fructu afferet
considera. **S**unt qui nolunt pre-
meditari. volunt sanctorum allegati-
onib^z vel autoritatib^z. aut certe
nesciunt vti. **G**arriunt et effundunt
quisquid in buccam venerit. ceci-
cecos alloquentes **S**unt ex oppo-
sito. qui tot accumulant allegati-
ones sup allegationes rigmos
ad rigmos. concordantias cum
concordantib^z effluunt usquequa-
q^z. nō deum sed se. sed scientiam
suam ostentare volentes. **B**lan-
diunt sibi. quia nō ppter se et fa-
mā scientie. sed ad edificationem
querunt alioz **S**unt qui solum a/
pud auditores scz inobedientiaz
et rebellionē culpando. vicia su-
periorū etiam dū absunt. **N**ihil
plausibilius audit inuida plebs
q^z superiorum vicia prodere. au-
gere. inculpare. **E**t hec sepius es-

club.

accuratius student aliqui posca-
tores detestari. qui si vel in modi-
co vicio culpantur. protinus im-
placabiliter obfisterent vera dicē-
tibus. et capitali. clam vel palam
persecutione vexarent. **N**on de-
spicere multitudine predicationum sepe
fit in laqueum audientium. **Q**ua-
re? Quia iam sane sciunt volunta-
tem dñi nec faciunt prevaricato-
res effecti de peccantibz. **P**ropte-
re a perplexos habet behemoth
neruos in multis. quibus non est
exitus frequenter possibilis. nisi
mors inficta iudicialis seu capti-
uitatis hostilis viam fecerit libe-
rans ab omnibus debitoruz vin-
culis. **A**ut si non fuerit assumpta
religio cedens omnibus. aut vi-
tronea paupertas sua. et suorum
subeatitur. **S**ed qz difficultia sūt
hec remedia. presertim in senibus
in egrotis. in delicatis viris et
pomposis. **I**n feminis. nescit ne-
mo. **S**ingulariter idcirco no-
tauit apostolus auariciam. ten-
tationibus et laqueis diaboli
plenam esse. que mergunt homini-
nem in interitum vnde vix sit re-
sponsio. **C**ircuit iste sathan
iste depositus et inuenit homi-
nem in solitudine. vel deserti. si-
cuit est pellicanus. vel domiciliū si-
cuit nicticorax. vel teciti sicut passer
ptinus immitit fraudulēt' auceps
iste laqos erq' sitos. et tō maligni-
tate conat inuoluē nūc penas. nē

Tractatus viii

pedes isti? q̄ solitari? eligit viuē.
volatur? vt estimat ad supna. et
secū furēs ait. Nō sic abibit solita-
rius iste. si bene me noui. Sit p̄i
ger impatiēs. mala cogitet q̄ sua
querat. Agitatur nūc. seruore no-
uitio singit sibi quietē et otium. fin-
git patientia si nō habeat sorti-
um. singit puritatem in affectib?
habituz. singit deniqz q̄ dabit
se deo totū. Sed o miser nescit
q̄ntum meis artib? ab expectati-
one sua. longe fiet. Surgite vos
infernales et im̄p̄be pestes mee.
Stultū hūc impellite casuꝝ in re-
tia peccoz. que fugere putat nec
pecauet. Tu primit. inertia. deses
ad bonū sed ad pñciē efficacissi-
ma. Hic exteriori caret exercitio.
ociosus vacat. Auge. Tediosa sit
oto sibi fastidiat et dicat. q̄usqz
eadem. Succedat nūc impatiētia.
Fac ip̄m suimet penitere. fac dis-
plicē quietez. fac ocū p̄priū hor-
rere. nec se iā ferre possit. Fac lá-
gueat totus et p̄griter. Erurge
nūc blasphemia. cogitatiōes ne-
pharias immittē. Fac desideria
occident pigrū. Auge doceat ocio-
fitas mala multa. Tradideris eū
q̄tuor quaternionib? passionuz
vinculandū. in carcere nō peccoi-
rū. Scis noia scis officia vulga-
ta sūt. Spes meror met? gaudiū
Experet vana. metuat falsa. mere-
at moleste. gaudeat molesti? Tuū
erit vltimū hoc officiū. o libidino

sa cupiditas q̄rēs assidue q̄ tua
sūt. Querat iste solaciūculas p̄-
prias si poteris in carnalib? deli-
tis. cibo sōno venereis. Si r̄fuge-
rit patētem hāc turpitudinē tuā
velaueris eā silitudine deuotiōis
ad deū. Da mendaciter intelligi
ip̄m querē que dei sunt. se in dño
delectari solo. cū sua principalē
q̄rat obdulatio. Signū hui? acci-
pe certū. q̄r dimissis. diuinoꝝ im-
pletionib? mandatoꝝ. laborat in
hoc totus. vt in alīs que spūalia
singit delectetur. Veridem? meri-
to sabbata ei?. videntes ignomi-
niā ei?. Videmus introrsū for-
nicationib? p̄p̄hs mendax. pro-
car meretriz inquit et rapit. Ad-
auge dolos tuos o libidinosa cu-
pido. Interroget curiositas tua
cor eius in plimis. Si mallet da-
mnari q̄ offendere deū sponsum
sūi. redēptorem sūi de quo glori-
atur. Si mallet subire mortez aut
incendi q̄ frangere ieunium vel
incurrere carnis lapsū. Quicqđ
elegerit irretiemus eum. vel arro-
ganti mendacio. si penam propo-
suerit inferni vel incendij. O si p̄/
posuerit iam peccauit quia pecca-
re preelegit. Ade si videris ip̄m
in multis deficere. dlc blandiens
non concuriant te defectus isti
frater. Permittit eos deus in te
ad hūilitatis custodiā. ne magnis-
tudo vltimū te extollat. Habes in
paulo sile de stimulo satiane p̄p̄e

Super Magnificat

magnitudinem revelationū. Capi
amus eū et illaqueabim' vt defe
ctus p̄frios iam nō laboret corri
gi. h̄ in illis audeat etiā glari. Sit
rursus tuum. o blasphemia. soror
inertis desidie machinamentū. sit
cogitatōes immittere. quales nec
hoiles seclī. nec meretrices digna
rent admittere. Pudeat iſpm qui
tant' est in oculis suis. pudeat et
indigneat et irascat. supbiens eti
am in deū et scōs angelos eius. et
scōs. et desperet tandem se ipsum.

Guaderē vobis inq̄ q̄tuor so
dalib' mihi charissimis. sup hmōi
solitarib' in alia discrimina detur/
bandis. sed ea q̄tidiana q̄i dome
stica. Preterea in cursositatez per
scrutatiōis vite aliene. negligē/
tiaz p̄p̄c vite. videre festuaz in
alieno oculo. nō aduertere trabē
in suo. Teteros spernē. sibi suaq̄z
placere. Rumorib' nouis assidue
agi. et suspicionib' temerarib' in/
q̄detari. Proinde minus oibus h̄di
bus. alacres spū. min' esse patien
tes. plus sui amatores. pl' sordi
dos alioz mala tenētes. **A**gitē
postremo sodales fidelissime mi
hi. quaten' istos exhibeatis soli
tarioris. tādem mihi siles fieri. **S**o
litudinem odiant. fiant dispersi
mente cordis sui. fiant gyrouagi
et pfugi. fiat instar cayn vagi et
pfugi. Quid eris mag. p̄priū ē mi
hi. q̄ esse gyrouaggi. circuire crag
et pambulare eā. **H**ec nequā sp̄s
Dicit q̄d te agitas frater. quid

.clvi.

turbanis. cū iaz silētiū pati nō po
tes acten' obseruatū? **D**iscipu
l' Nūc p̄lus inspicio. qm̄ vnde
quaq̄ miser sū. et miserabilis. nec
qd agā. nec q̄ me vertā scio. Ita
clusus sū inter angustias. ex im
pulsib' satane numeratis. p̄ser
tim in vltimis. vt merito tedeat
aīam meā vīte mee. Molo tñ de
sperare memet iſpm. sed auxiliaria
poti' documenta querere. Iraq̄
fraudes q̄ laq̄os inuestigasti. tuū
sit remedia tradē cautelas et au
xilia. **M**gr Si hūanum p̄stola
ris auxiliū falleris. Illud em'. nec
p̄spicū ē nec validū. maxime ad
uersus acreas p̄tates. **E**st vīta
hōis milicia sup ēram. Aduocāti
sūt milites angeli boni cōtra ne
quā hos sp̄s. Plures sūt fortio
res sūt. sapiētores sūt absq̄ vlla
opatīone. feruētores in iuuādo.
q̄z alioz malignitas in ipellēdo.
tātumodo assim' nobis īpis. nec
vltra pellam' eos adiutores taz
sedulos beniullos et certos.

Discipul' Hoc ē p̄fco potissimum
qd flagito. qd ab eis peto dari
mihi ne repellā eos. Eupio p̄iter q̄
dep̄cor. q̄ten' impulsōes suas q̄
b' instigāt nos bene agē studue
ris ap̄ire. **M**gr Si de custodia
angelorū precipue singulorū. qui
dantur singul.s ab exordio. si
de suis officib' singillatim. cona
rer apertre que sub exemplis
leguntur in scriptura sacra. que
q̄ per historias. que subinde per

tractatus viij

doctores sacros tradita sūt. sup/
flu' imo van' iure dicerer. res sus-
cipiens supra vires. Attū ne tot'
obmutescam. quasi spēnēs p̄cēm
tuā. eligā vñs. sua auctoritare re-
fulgens exēplū. Deinde p̄ q̄idei
rationes aliq̄s paucis versib' cō/
prehensas. curabo nos aduersi/
diabolicos insult' reddere docti/
ores. **D**iscipul' Brat' audiaz
et attent'. **M**gr̄ Petr' p̄ tot p̄/
petrata virtutū insignia. dormie/
bat in carcere. vñc' catenis inter/
duos milites. Típus iste est xp̄ia/
ni licet egregij meritis. qui p̄ he/
rodem istū sathan. ḡstantem i pel/
libus que palliāt nequiciam suaz
detruuditur in tentatiōis horridū
carcerem. discrimen imminent mor/
tis. nisi q̄ orante iugiter eccl̄ia fit
qd̄ sequit'. **A**ngel' astat. fulget.
pullat. surgere clamat. Soluit et
eduxit libertatiq̄z relinquit. **D**i/
scipul' Placet metri cōpendium
quo septem. angelico sancto f̄ca
ministerio p̄plectaris. **M**gr̄ So/
lerter aduertis exstimo Nō gra/
uaberis si considerationes pau/
culas. rursus ita versibus ligau/
ro super cautelis. quib' agē nos
oportet. et prius facere qd̄ in no/
bis est. gallice. fay ce que doce
Discipulus Non grauabor nec
leuitati deputabo metrum quale
frequēter in psalmis et canticis
pp̄bē sūpserūt. **M**gr̄ Imo nihil
apud veteres phos. seriosi' me/
tro fuit. Accipe ergo dogmata

De custodia angelorum.

septem. Pensa quis finis p̄prius
q̄ sit status ois. A lathan impelli
speras fac iussa. timensq; Magni
fica dñm. dic o me suscipe xpc.
Vixeris hic et nunc velut hic et
nunc moriturus. **V**ive pius. pu-
rus. velut hic et nunc obiturus. i.
obuiam xpo iturus. **D**iscipul'
Et si prouocet me audiitas expo-
sitiōis latioris. nolo tñ esse mole-
stus exactor post tam multiplex
eloquiu p te nunc habitum. **C**on-
seruabo iterim oia verba hec co-
ferens in corde meo. quousq; al-
tera nos colloctio . congreget
in id ipsum. quousq; preterea cen-
tilogium de impulsib^o accepero.
Mgr fiat vt vis et in eo bene
vale. qui deposituit potentes de se
de et exaltauit hūiles.

¶ Sequitur tertia par.

tatio de septem modis genera
libus angelice custodie per no
tulas.lxxij.

Exaltauit humiles
Discipul' Cōuentiois hu-
iis nre diez. et locū pro-
sperū faciat istorū beatorū b̄issi-
ma ista per hūilitatem singulariē
exaltata. cui' est hoc verbū **E**t ex-
altauit hūiles **M**gr̄ f̄iat. tu qd̄
affers colloqui post triduanum
b̄ silentiū? **D**iscipulus Perlegi
tuū sup impulsibus centiloquiuз
Experior illud esse connexū p̄ori
nostre collationi. desinit in auxi-
lio bonorum. contra apostatas

Cuper Magnificat

angeloz nobis i h exilio. vbi ec filius dilectus nihil differt a suo cu sit dñs oim. sed sub tutoribus angelis et actorib' est vlcqz ad pfi nitū tps a p̄e. **Mgr.** Bene est bonos tutores hz iste filii? **Di scipul.** Itic népe sum' agnoscere qualia sūt adiutoria bonoz. q̄lia ministeria q̄les pulsus aut immis siones **Memini** vero te nudi' ter tius septez officia numerasse. sub tropologia liberatiōis petri. **An gel.** astans fulget. pulsat. surge clamat. **Soluit** et edurit. libertatiqz relinquist. **Mgr.** Non errat recordatio **Scis** ne memoriter. ad vltas simul. v̄f. consideratiōes ad tutelā nr̄am. sub quadruplici v̄su. **Discipul.** Nmiz sic stinent. Pensa quis finis proprius ī. vt supra. Spiritus esto pius velut hic et nunc obiturus vt supra **Mgr.** Scires adaptatiōem facere septē ad septē. reddendo singula angeloz aurilia. singul' his consideratiōib' aut doctrinis! **Di scipul.** Cupio securi' ex te agnoscere simul vt abbreviatioz sermo fiat **Mgr.** Tēptabo sic efficere pariterqz reddere totū marie canticum consonans dictis nostris. Itaqz taliter accipe summātū primo. Dehinc amplior conquiſtionis erit loc'. **Angelus** astans vt pensamus. hoc est ponderem' et libremis in trutina cordis. quis sit finis **Si** em sathan adest

.clvij.

nobis vt noceat q̄s ferret. si non contra staret angelus bon? **Sicut** p̄terea querit iste sathan claudere. vel eruere penit' oculū fidei ne recogitem' finem nost̄z q̄ deus est. conueniens est vt angelus bonus sanet et illūinet oculos cor dis in viaz et in finem pacis. hec de primo. **Angelus** astans fulget in carcere mortis hui' vt nouerit vnuſq̄qz positus in tenebra. qualis suis sit status p̄prius **Hūt** em iuxta qualitates morboz singuloz. qualitates aurilioz. **An gelus** astans et fulgens. pulsat incitans ad bonū. **Scit** em generaliter omnes et hoc nos scire facit a sathan impelli. **Dum** em scit periculum. sollicitudine maiori fugitur ad auxiliū. **Angelus** astans fulgens et pulsans. iubet surgere velociter. **Hoc** autem implet' duz sperando. diuina mandata seruat. **Olioquin** facit obrutus in peccatis vetus homo noster. dese sperans. aut non cu minori discriminē nūmis sperans seu presumens. **Angelus** astans. fulgens pulsans. surgere iubens. soluit a catenis vitorum. vindictum in menditate et ferro. **Concussus** enim timore casto et sc̄o cu grata dñs magnificatione iā se ſc̄ingit v̄tu te actionis. iā calceat caligis p̄ce prop in p̄parationē euangeli pa cis. **Angelus** sextum peragit offi ciū. dñi astans. postqz fulgit. pul-

Contractus viij

sauit surgere iussit et soluit. educit
extra carcerē Aperit vltro por-
tam ferreā pñie. trāsit vicū vnū
satissactiōis arte et direcē.

Angel⁹ tandem sic educt⁹ libertati
derelinquit Quo fact⁹ sic sane de⁹
incep⁹ q̄ retro sūt obliuiscēs. libe-
rat⁹ in anteriora se totus extēdit
Reversus quidē ad se deo grat⁹
et angelo suo d̄t ex s̄nia Nūc scio
vere q̄r misit de⁹ angelū suū. et ei
riput me de manu herodis. q̄ de
omni erpectatiōe plebis in deozuz
Discipul⁹ Delectat simul et ei
dificat adaptatio Neqz curiosita-
ti deputand⁹ iste mihi vere bre-
uis et lucid⁹ ordo Addideris qd̄
spopōdisti. **M**gr Intellige pri⁹
quēadmodū q̄ttuor p̄ma spectat⁹
ad oēs gener aliter q̄ purgantur.
spectat alia duo magi. ad illūinā-
dos. tanqz pficientes. septimum
aprie querit eductus et pfectus

Porro canticū nřm sic adapta.
Sciueris vt scis. qm̄ finis vniuer-
se rationalis creature consistit in
magnificatione dñi. et q̄ exultet
spūs in deo salutari suo Quid est
em̄ beatitudo nisi dñi dei nři saluta-
ris magnifica iocundaqz fruitio.
honor et collaudatio! Hoc p̄mū
Teretū respect⁹ hūilitat⁹. considera-
tio et cognitio stat⁹ p̄rij et cō-
ditiōis in unoquoqz . hoc scđm.
In hoc p̄inde q̄ facit nobis ma-
gna q̄ potēs ē. q̄ beatificat ap̄d
alios Cōcludim⁹ q̄ dñs ē in cir-
cuitu p̄pli sui. q̄ immittit angelus

De custodia angelorum.

Dñi in circuitu timetū eū. contra tot gyrouagos demonis impul-
sus. hoc tertiu Rursus ex sanctifi-
catiōe nois sui. dū dat spem q im-
pletidem mādatoꝝ dei velociter
in clamat. qui p̄ius astiterat illuxer-
at. pulsauerat ad deum ad nos.
ad aduersariū solerter ognoscen-
dū Sublequit qnto. timor dñi lu-
beras a peccato. timor em̄ dñi expel-
lit pccm testimonio sapientis Deo-
ne seruulis sit a viliter mercenari-
timor. magnificat ip̄e grati dñm
recogitās qm̄ mia ei a pgenie in
pgenie timetib⁹ eū. Cōsurgit at
timor dū aia. n̄a oſiderat hūa/
naz miseriam si leuere faciat dñs
potētiā in brachio suo. si supbos
dīspgit mēte cordis sui. deponit
potētes de sede. si diuites dimit-
tit inanes. quis non extimuerit si
ex oſideratiōe sue mie. q̄s ip̄m nō
magnificauerit. q̄ timetib⁹ veniā
dat. q̄r hūiles exaltat. q̄r esurien-
tes faciat et saluat. Suscepit p̄te
rea sexto dñs isrl̄ pueꝝ suū. illūtū
tū pullatū. omonitū. absolutū. si
dixerit dñe Jesu suscipe spm̄ meū
Dū vero susceperit quis de mai-
nibus suis eripiat eū. Dñs qui iu-
stificat. dñs qui suscipit. q̄s ē qui
condēnet aut quis abhiciat? Po-
stremo sp̄s ita suscep⁹ in mamb⁹
saluigardie. i. salue custodie tpi
sueq̄ libertati derelict⁹. p̄ oēm
herodis expectatiōem qd̄ supest
agat Ille qui sp̄u dei agitur. qui
lam perspicit yltra. in lege per/

Super Magnificat

Necesse libertatis. qd nō timore suppli-
ch. nō spe pmi trahitur. sed suauis
lugo xp̄i. mētem scām sp̄caneaz
totaz c̄tulit ad honorez dei et pa-
trie liberatiōem. Recordat p̄fes-
to soli misericordie dei. dulce h̄z
in lege dñi meditari die ac nocte.
sicut locut⁹ est ad abraham p̄m
n̄m et semini eius in secula qd ē
xp̄s. hoc deniqz ē perfector. sicut
alia sūt illoꝝ q̄ pficiunt aut incipi-
unt. **Nūc per singula discirram⁹**
angeloz mysteria q̄ tacta sūt cir-
ca petrū. **Angel⁹ astat.** Cur i-
ta. cur si nō vt astare coram deo
nos faciat. Deo autē tunc astare
nos tradit dionysii cū castissimis
orōibus infistentes. revoluto ani-
mo xp̄inquam⁹. credētes q̄ s̄p̄e
est dñs deus salutaris noster. in-
nitentes ei sicut litorī fixo. tradi-
a magnete virtuoso. **Astas ho-**
tūc Refulget angel⁹. cū nos edo-
cet cui⁹ ōditidis et stat⁹ et hūilita-
tis sum⁹. Qtenus inspiciat de⁹ hūi-
litatem ancille sue aie n̄re. Nouer-
it ipsa qd se q̄rere oueniat. Non
eſi oīb⁹. oīa equaliter licēt decēt
et expeditū. Totū pastorale gre-
gori⁹ c̄textū est in hm̄di docume-
to. **P**ropterea trāseūtes induci-
m⁹ q̄tuor industrias specialiter
assumēdas cōtra astutias satanæ.
fūdatas ex locis dialeticis. qb⁹
hoiles ignaros xp̄i status conat-
auertere. vel mutando dū bñ sūt
vel retinendo p̄tinaciter statū. dū
male locat⁹ sūt. Locū assumit ab

.clviii.

auctoritate. sed applicat finistre
Locū ab exēplo et similitudine h̄z dis-
similiter. cuz nihil in persona vel re-
nra Locū ab inductiōe. qten⁹ pre-
cipitet in iudicia falsa et temera-
ria Locos deniqz sub trūcato en-
timemate. nūnoze sua non appo-
fita vel explicata. **S**cit enim q̄ ex
minorib⁹ seu p̄ticularibus p̄missis
tota pendet difficultas illationis.
Fallit se volitas sepi⁹ in hae ar-
gumentatione. dū p̄ntato aliquo
objeto generaliter sub rōe boni
festim fertur in illud attēptadū
nō discernens in p̄ticulari. qd vel
quale sit illud bonū. **D**icit ratio
succurrentū nēcitat⁹ xp̄i corpori
sui. **C**omede et bibe iubet volun-
tas **T**olendo⁹ est de⁹ tene ergo te-
igitur in hac religione respondet
voluntas. **D**icit ratio maledicti
sunt qui viam pacis prepediunt
Respondet voluntas. q̄ maledicti
sunt qui viam cessionis huius
contendētis de papatu non inq-
runt. **N**otum est qualiter loco ab
auctoritate abutebatur apostola
Julianus. xp̄us d̄t Nisi q̄s re-
nūciarēt ī. **I**mo sic diabol⁹ aū⁹
est dicere christo. **S**criptum est.
Angelis suis ī. **N**on habemus
necessē. longe morari quia ex ip-
so sūpserunt om̄es deceptions
hereticoz exordiū. maxime dum
q̄runt hoiles vltra sapere q̄z diui-
fit eis deus mensuram fidei vel
doctrine dum fieri volunt ma-
gistris qui nunqz fuerunt discipuli

Tractatus viii

sacraꝝ līaz interptes. qui nunqꝫ
didicerūt illas. **N**odiecit igitur
diabol⁹ aliud machinamentū ef-
ficaci⁹ ex b̄ loco p̄ auctoritatē fie-
ri trālatiōes varlas p̄ vulgari-
bus idiotis . quib⁹ habit̄ et lecti.
in superficie. Otemnūt mor⁹ sacros
expositores. **N**olum⁹ inquiūt nisi
tertū nudū. quē tradidit spūsscs
Tādē reddūtur impersuasibiles
neqꝫ sibi relinquūt auctoritatē pō-
dus. vnde valeat ad veritatis co-
gnitiōez illustrari. **E**t eoz de lo-
cis ab exēplo et sili. tot sūt experi-
mēta fallaciaꝝ. q̄t hoīm capita.
dū q̄libz assequi vult quēlibz. dū
exēplo dicit se viuere taliū q̄ talīū
q̄s approbat aut canonizat ecclia
vel qui supiores eoꝝ sūt. qui rēo-
res qui doctores. q̄ laudati. **Q**uid
facit fili⁹ aiūt nisi qđ. viderit pa-
triē faciētz. **P**atres tñ optimos
ipſi nolūt sed pessimos hoc exem-
pli sequi. **M**or alioꝝ est Paulus
se laudauit. **P**aul⁹ visiones in ra-
ptu suscepit cur nō p̄ modo dñs
i talib⁹ et talib⁹ silia opari? **H**inc
ſſictio p̄phetiaꝝ. hinc miraculo-
rū admonitio. **H**inc etiā adora-
tio damnatoꝝ hoīm in populis.
Testis ē mihi legēda lmo de ad-
oratione canis mortui. viſū est in
viēna. **C**aveat igit̄ ſcā ſedes
Rōna. caueat in ea ſedēs papa.
qbus argumentet et cauſis et me-
dījs canonizatio alicui⁹ ſit faciē-
da. **D**iscipul⁹ Cognita ſūt oia
q̄ loq̄ris. etiā p̄ infeliciſſimis die-

De custodia angelor̄

bus nr̄is. Neqꝫ de loco p̄ induci-
onem n̄c habes exēpla ponē q̄a
quotidianis. ſuſpicioibus impro-
bis. contra ſatus variis mili-
tat p̄ ip̄m demon. p̄ſertim ap̄d fo-
litarios et deuotos in oculis suis
ut dānent ceteros oēs. **D**iabol⁹
dicit ex p̄ticularib⁹ inspecti. defecti
b⁹. generalem inferāt ođenatōis
ſniam. **N**ut vero difficultatē hñis
maximā q̄duplicē ille fallendi lo-
cus. qua rōe vitabit. **D**icunt iſti.
Si glosas recipit text⁹ vnuſ ſcri-
pture cur nō ali⁹? Si licuerit iſtiſ
glosas addere. cur nō nos inqui-
unt. aut cur nō eadē facilitate re-
ſpuim⁹ eas ſicut doctriṇas ypo-
crifhas? **Q**uo pacto igit̄ ſiet di-
ſtinctio inter miracula vera et fal-
ſa? **I**nter reuelatiōes veras et fi-
ctas. Si canonizata eſt hec perso-
na. ppter attestiatiōes miraculo-
rū et auſteritatē vite. cur nequit
hoc tpe fieri ſile ſub ſilb⁹? **M**gr
Habes alibi tractat⁹ q̄ ad iſtas
q̄ q̄tidie ſiūt obiectiōes rñdē co-
nantur. Sed apud plimos. neqꝫ
talis ſufficlet rñſio nec puto q̄ al-
tera ſine gratuito. miraculosqꝫ
dei dono. **O**lim dū ſcriptis q̄ ver-
bis ostēderē. q̄ in iſtas nō potest
tradi ars vel regula. Infallibiliſ
hūanitus. Inducebam argumētū
q̄ ſe fundat achademicoꝝ ambi-
guitas dicens nihil ſciri. lmo nec
hoc ſciri q̄ nihil ſcitur. Argumen-
tuſ ſt̄ de diſtinctione. dormientis
et vigilat̄is. dum ſe videre putat

De custodia angelicis
bus viris nequitis iuxta
onem vice habens cingulatum
quotidie enim suscipit vestrum
bis. contra haereses varias illas
tum q. ipso denuo p. sepius ap-
lentur et denunciantur ap-

Partitio .iii. **D**e
dormiens. similiter ad vigilantem
et hoc cum rationationibus multis
et reflectionibus quibus dicit sepe
sibi. **C**u non dormis. Ecce talia et
talia facis et inspicis. **T**u somnum
tuū alij narras et recolis. **E**st aut
vigilantis ait **S**eneca narrare so-
mnia sua. Ita somnians hec et ta-
lia nūq; agit. **P**orro suspetit in hac
re visitatio petri quam tractamus
De ipso quidez utiq; vigilante scri-
bit historia **L**uce. Nesciebat verum
esse quod siebat per angelum. exi-
stimabat autem se visum videre.

Discipulus. Concludo magis qm
necessitatem nobis in his tenebris et
umbra mortis angelica visio simul
er illuminatio cum ista que intimo
sensu et gustu docet de omnib; spi-
ritu sicut vnde **M**agister

Jure oculis iure consulimus nos
assidue per devotionis orationem
sub hoc duplice refugio suppliciter
humiliari quatinus veritas nos ex-
alterat. **A**ngelus astat. Post in mo-
mento in ictu oculi noster angelus
a summo celo deorsum nobis asta-
re qui nihilominus semper astat deo
beatifica visione. Non deserit exem-
plar eternum dum venerit circa nos
operari. consultit non minus diligē-
ter. quia sue actionis regulam esse
scit et artem directiū. **S**it autem
aliquando custos angelus longe
a custodito. non per ignorantiam.
non per negligentiam suā. sed propter
maliciam nostram cui designatur
astare. **S**it hoc aliquando p. dispen-

custodia angelica clę
sationem ad experientiam nostre col-
luctationis cum aduersariis nostris
Dū em angelī boni qui iurta nos
erant delonge steterint sit quod se
quitur. **E**t vim faciebant qui que-
rebant animā meam. **E**t qui inqui-
rebant mala mihi locuti sunt vani-
tates et dolos tota die meditaban-
tur. **S**it tūc angelus noster adiutor
in oportunitatibus in tribulatione
facit cum temptatione puentum.
Erudierunt em prius quid agere con-
ueniat tempore conflictus et impul-
sus. **D**iscipulus. Opere preciū est
ognoscere quib; doctrinis armat
angelus bonus suos stare contra
diabolum in die belli. **M**agister
Multi multa scripserunt in enigma-
tibus et figuris et similitudinibus
varij corporaliter pugnantū. **T**u
qm scolasticus fuisti gratianius pu-
to recipies si exemplū quasi famili-
are de scola tibi tradidero. **C**onsti-
tue satanam quasi sophistam cui
hoc totū studiū est fallere. nō que-
rit sapiens esse sed videri. **I**nde vt
decipiat garrulus est. multa petit.
Celat ppositum suum et investigat
alienū. sophisticus per omnia. **T**u
econtra doct' ab angelo bono cau-
tus esto. nominatim in quattuor:
dixeremus postmodū de reliquis.
Primo velis nō videri sapiens. sed
esse. **S**apiens autem precipua cura ē
finem respicere. **S**ecundo pauca cū
aduersario loqui vel ex toto filere
Tertū habe tertio ppositū suum q
te querat decipere. nō docē. **T**ertū

*Dicit ab angelo bono fit
proprio propriatione dea let qui servi
ier et hoc non Zec*

Tractatus viii.

fit quarto p̄positū tuū nolle veritatem deserere. **D**iscipulus. Discurre sūmatim de singulis. **M**agister sapientia xp̄ianoz est id ip̄a nō solū nomine pfiteri se xp̄ianū. hoc q̄ bona fide quesierit. hoc qui cupierit ut malit esse bonū q̄z videri. **E**xempl̄o cathonis pueniet ad optatū. iuxta socratis documentū. **A**nuēo sp̄us discipline effugiet fictū. ip̄o critā sc̄z. et delusorē ip̄e ddudet q̄ deludi sinet. **E**ligit talis seruire doobus dñis. **I**n gredi terrā viuentū duab' v̄js. fit p̄pterea inconstans. fit arundo semet agitās. fit cū garculo sophista se similiter in omnib' effluens. deserit cautelā secundā silentij. In silentio aut̄ et spe est fortitudo nostra. **O**bseruatio silentij q̄z necessaria fit notauit rex penitens. **E**go inquit tanq; surdus nō audiebas et sicut mutus nō aperiens os vulgārē fēmī q̄am p̄fuit ī sui. **V**ulgata veritas est femina q̄ auscultat et castrū qđ loquit̄. nesciunt dñi stare. **P**ossum addere de curiositate alteri' cuiuslibet sensus. **E**ua si clausisset aures ad primam diaboli curiosam interrogationez. quia p̄ Cur incepit. **S**i mox ḍfugis set ad mariti osiliū superasset tempratoris astutiā. **E**xempl̄o cuiusdā matrone q̄ dñi impeteret ab adultero. querā inquit a marito meo si tibi osentiā. **P**robe quidē si verbo suo cor et operatio p̄tin' lungebātur. alioqñ p̄critis dicti plus accedit adulterū. diuertere se p̄tin' et silere cautū magis. **F**ulciam' etiā

Sup magnificat

er animalium fabulis dogma nostrum
Wulpes et cattus dum in nemore fu-
issent obuiam sibi. audierunt alio-
sonitus venatorum et latratum canum
Tremuerunt. mutuo inquirentes
qualiter euaderent. Nescio inquit cat?
nisi modum vnicum. Spernens eum vul-
pem asseruit se habere modos mille
et mille per circuitum. Facta est interlo-
quendum irruptio canum. cattus exili-
vit in arborē. vulpis canum morsus
plurima circuitione deludens diu-
tandem comprehensa docuit saltum cat-
ti vnicum plus ad evasione valuisse
Hec nos fabula respicit semper ad
arborē ad quam docet sapientia co-
fugiamur non tam motu corporis quam per
cordis. Damus aliquem aliquid tale
salubre. Osiliū dum preterim decipi-
mur. Trepidū doceat a parabolis
sumptū. Nitidificabat palumbi silua-
rum in arbore pceritate more suo.
circuibat vulpis ad radices se com-
mīnans ascensurā se nidos omnes
cum fetibus direpturā nisi pullulū sibi
pisceret vnuis. Trepidantes palu-
bi agebant quod petebat et abibat
Reuertebas ad simile quo usque pas-
ser dato palubis osilio cotinere se
nidis suis. vlpes a fraude sua frau-
data est. Sed in passerem veritatem in-
sidias. non viribus sed adulatio-
ne Erat in domo passer. vulpis affuit
beatificans auiculas quod volatu suo
se pregeret a bestiis et laqueis ter-
re. Sed hoc vnu deest inquit qua-
ratione otra ventorum turbines et fri-
gora se protegant. Voluit passer

Partitio .iii. De

gloriar et concionari cū garrulo.
Respondit se ptectionē habere dū
flabat boreas a sinistris. mergebat
enī caput sub plumis ad dexteram
et ecōtra si a dextris. Singens vul
pes se nō satis audire ppter distan
tiam. protrahebat alloquā. Dilata
p̄s ē passer ad ramos primiores
terre. quesuit vulpes dum ventus
flabat ab anteriori quid agebat.
Hic ait demittens caput ad pecto
ris plumas. Briliat vulpes in non
videntem. et deceptam blandihs
vorax rapuit. Inducam' de sc̄ptu
ris. Oculi mei semper ad dominum
dicit ps. Sequitur effectus et ratio
quia sp̄e euillet de laqueo pedes
meos. Et in ps. de David qui fa
ctus erat sicut homo non audiens
et nō habens in ore suo redarguti
ones. Subditur. Qm̄ in te domine
sperau. tu exaudies me dñe deus
meus. Et alibi. Educes me de la
queo quez statuerūt mihi qm̄ tu ē
Et iterum. Prouidebam dominuz
in cōspectu meo semper. Et ipsis
Ecce sicut oculi seruoꝝ ē. Disc.
Ridebunt forte nři scolastici fabu
lationes tuas de aubus et bestijs.
quia subtilia querunt. Dicent prete
rea spectare potius ad opprobriuz
respondentis metam silentij si non
audeat cum aduersario congregari.
congressus nihil respondeat. Vbi
erit preterea quod iubetur Jacobi
Resistite diabolo et fugiet a vobis
Et petrus de eodem. Cui resistite
fortes in fide. Dic que fortitudo.

Custodia angelica clx

que laus est fugere? Time cede ma
lis dicitur apud poetam. Sed con
tra audentior ita vulgo dicit. Qui
sayt on le chasse. Qui fugit fugat.

Magister. Quid si fugerint scola
stici tui quartam cautelam a nobis
hic notata qualiter accipiat. crassi
us ridebunt. Docemus vt quicqđ
sophista nequam diabolus argu
mentans concluserit cōtra bonos
mores aut fidem. Dicat pius et fi
delis animus ab angelo monitus
nego cōsequens nec aliter. nec alia
forma respondeat. Stet in sua po
sitione secur. Inde illud de comi
to agunt homines birreus semper
homo. Discipulus. Stultus hic
modus responsonis habetur.

Magister. Tuero nullus sapientior
nullus cautor apud xpianos re
spondendi modus contra diabo
lum. Quicquid aggarriat. quicquid
nectat. hec vna sit responsio fidelis
anime. Xpiana sum. Sic olim blan
dina martir. Sic re et nomine qui
dam sanctus apud tortores persti
terat ut nihil extorquere poss̄ sua
malignitas ab eis qđ xpiana sum.
xpianus sum. Hoc meum nomen.
meum genus. measors et patria.
Mentior si non ita iusserrit apostol
deutare cōtentōes verboꝝ; ppha
nas nouitates et nō intendere ge
nealogihs intermisnatis cū similib.
Discipulus. Cur ergo sancti do
ctores tot questiones induxerunt
agitauerūt. determinauerūt. Magis
ter. Habes altēd opusculo rōez

Tractatus viii.

Porro p̄ncipalis noster sermo est hic de impulsibus secretis diaboli cum blasphemis suis que non melius q̄d ostēnendo vincuntur fugiens ind̄gnans aut deridens. anima xp̄iana dicat simpliciter quod alia dixit procaciter. Quere qui r̄bi respondeat. **Dicat**. blasphemia tua sup te furcifer et damnate. alio q̄n si velit sibi facere laudem quia bñ dissoluerit sophistrias ossies ne quissimas. ip̄e se seducit. quia iam superbiens meretur illud. meretur laqueis irretiri. nisi talis sit qui pro consuetudine habeat sensus exercitatos. totus spiritualis effectus oīa d̄judicās. **Angelus** astat ad re cordationē dei fulget ad cognitio nem nostri. Pulsat vlt̄mū tertio ad confutationes aduersarij. Diximus super huiusmodi pulsibus et impulsibus iam plurima. volo nūc inducere fallacias quatuor ex logi calibus sumptas ad cautelas quatuor predictas. et totidē a locis dialeticis deceptiones ortas. Sunt huiusmodi fallacie. una s̄m plures interrogatōes vt vnam. altera s̄m quid ad simpliciter. tertia s̄m accidens p̄ orationes inutiles. quarta per apparentiam contradictionis et non existentia. **Discipulus** Iste sunt cognite logico. sed quid ad de uotum. quid ad morale documentum? **Magister**. Multū per omnē modum. Q̄c̄s quia extra dictionē nominant iste fallacie. quia non ex dictionibus sed ex rebus ortū ha-

Sup magnificat

bent in apparentia simul et defedū. Neq; p̄tēa quispiaz ē idota sine litteris q̄n istis possit falli. **Discipulus**. Induc exempla. **Magister** Subdolus impulsor. instar sophiste p̄ponit aie timorate plurimas interrogations. Urget quatinus vna detur absoluta responsio. Ad formā inquit. Querit ab uno exempli gratia qui ex adulterio gratissimū ei optimis morib⁹ et artib⁹ institutū habet filium. Welles tu de uote petre non habuisse filiū tale? Si respondeat. placet hunc habere. Perstat inquirens. Quid super adulterio dicis? ex quo nō alie habit⁹ est. responde. quid elegeris ex duobus. carere filio. vel adulterio. Si dixerit carere filio. conscientia sepe tradicit. Si placet ad ultersum. plane peccat. nec penitet. **Discipul⁹**. Ventio q̄ danda sit duplex responsio. placet filius. displicet illicitus concubitus. **Magister**. Consulte sentis. vnde si milles impulerit ut facta comparatione filij ad adulterium. respondeat petrus quid e duobus mallet. non oportet ut simpliciter respondeat sed distinete. Tactus est prius alter casus super interrogationibus curiosis. Si doleat homo de peccato. sic q̄ mal let fuisse damnatus vel annihilat. Si fugiat ita peccatum q̄ mallet cruciari q̄ incendiū multis dieb⁹ q̄ frā gere debitum leuū aut omittere mendacium. Utanda est fraus interrogationū hīmōi plurisi que impel-

Partitio III. D
lex corporum cura vest
ram fallam et argenteis
viribus perfumatis ut cibis
lentem elationem. Dicat igitur nam
eligo. duplex partim bonum et
centrum. non necessarium non mi
brogat. Quid rebeneremus
negare aliquis oblige qui eg
erit contentus cali. prout erat
sciam tempore typanum. A
bonorum et humilium fido deo et
in dōcō angelus vocat. Domini
q̄ p̄tēam me amorem impia et
quod p̄tēam in tantum bo
neate q̄ hoc cum impiis
procedat et polles salutem. nō al
er q̄ per p̄tēam maledicatur. Q̄ u
er ipsius arroganter predicit ei
parte. Q̄d op̄tēat ne multū
cum non te negabo. Diatocis
In p̄tēam meam riceve oculi
q̄s atatu in oportunitatibus
et solitudo aut ratione tempora
digere non poscas. **Discipu**
la. Causa ibidem q̄ concubis. Con
fusus ut hoc causas huiusq;
res oportentur considerare. q̄ vo
luntate utraque operari. In re
cūrātū hīmōi mōlētū monog
penitens aī. ut simo. Q̄d si
q̄ polymodis nūc cases in
le peccati. Aspōndat. Iugo frag
lis foemido lapid. non rapido
lo rume vel eligo calum. De fū
to mōlētū cordis de me commō
repicas ut me casu dicas p̄m
a. Q̄d si cōrētū fragilis tra

Partitio .iii. **D**e

lunt respondentem aut ad temera-
riam falsam et arrogantem de suis
viribus presumptionē aut culpabi-
lem electionēz. **D**icat igitur. neutr
eligo. displicet peccatum. horreo in-
cendium. nunc incendium non incū
bit eligendū. **Q**uid si vehementius
urgeatur aliquis eligere quid age-
ret adueniente casu tali. prout erat
martirium tempore tyrannoꝝ. **R**e-
spondeat se humilians sub deo et
santo angelo eius dicat. **D**omin⁹
nō patiatur. me temptari supra id
quod possum. **E**t si casus eveniret
qualē pponis spero in domini bo-
nitate q̄ faceret cum temptatione
prolentū ut possez sustinere. vel ali-
ter q̄ per peccatum evadere. **C**aue
at igitur arroganter predicere cū
petro. **E**tiaſi oportuerit me mori te-
cum non te negabo. **D**icat potius
Imperfēctū meum viderunt oculi
tui. lis adiutor in oportunitatibus
in tribulatōne. aut in talem tempta-
tionēz me non inducas **D**iscipu-
lus. **C**aute sobrie q̄ consulis. Con-
fundis ex hoc curiosas inquisicio-
nes quorundam confessōꝝ sup vo-
luntate certa non peccandi seu reci-
diuandi in futurꝝ ut dū interrogā
penitens a se vel altero. **C**redis tu
q̄ postmodum nunq̄ cades in ta-
le peccatum. **R**espondeat. ego fragi-
lis formido lapsuz. non tamen vo-
lo nunc vel eligo casum. **D**e futu-
ro misericordie dei me commendo
deprecās ut me custodiat a pecca-
to. **E**t si ceciderit fragilitas mea.

Custodia angelica clxi

deprecor adiūciat ut resurgat. **H**ec
fallacia sūm plures interrogatiōes
ut vnam quantū video non meli-
euitatur q̄ per silentium modestū
se diuertēs ad alia cogitanda. aut
per distinctionem acutam interro-
gationū. aut persistet iuxta quod no-
tasti. neget q̄ sequēs **M**agister.
Ita est etiam circa speculabilia fi-
dem rectam tangentia. **D**iscipu-
lus. Exemplifica. **M**agister. **O**is
pene deceptio prouenit in specula-
bilis ex defectu distinctionis et
resolutionis ad simplicitia. qua defi-
ciente. doctoꝝ quo plus inquiret p
argumenta se dissoluere. tāto plus
involuet. et eo plus si non veritatē
sed aduersarij confusionem p sua
laude scrutatur. **E**xemplū volens
vnus doctoꝝ cōcordare simul q̄uo
actus peccati a deo et a libero ar-
bitrio. **C**oncludebat argumentoꝝ
subtilitate non pia religiositate q̄
deus erat causa peccati. q̄ deus fa-
cit hominē peccare. q̄ de⁹ vult ho-
minē peccare dum peccat. **A**ddidit
iþe idem q̄ libertas arbitrii cōpa-
ta ad deuz faciat ista necessario q̄
factura est. **I**n opatione ad diuinā
p̄scientiā om̄ia de necessitate sūt fu-
tura. alioqñ inqt deus posset falli.
Addidit q̄ h̄ ideo et non aliunde
res dicunt impossibiles fieri q̄r po-
situe deus vult ita esse possibile. cū
tñ si de⁹ p impossible non esset. im-
possibilita nūc nō essent tūc minus
impossibilita **A**ddidit contingētaz
in deo intrinsecā esse. q̄r distinguē

Tractatus viii.

Annotations terminoz vel nescie-
bat vel spernebat **D**iscipulus
Tange breuiter formas argumen-
toz. **M**agister. Arguit sic in for-
ma logicali. demonstrato **S**orte q̄
facit homicidiu. voce& actus ille. **S**
Sortes facit a. Et sortes haber p/
ceptum de nō faciendo. a. ergo sor-
tes peccat **T**unc vltra Deus facit
q̄ vult totum antecedens q̄ quam-
libet partem antecedentis. ergo
facit et vult osequens qd̄ est illud.
sortes peccat **D**iscipulus **V**ide
indissolubilis hec ratō **M**agister
Vide si non distinxeris aliquid in
ea. Si preterea non respereris ad
blasphemiam insanā ultime illatio-
nis. q̄ deus facit et vult q̄ sortes
peccat. Quanto magis oportuēit
sapere ad sobrietatem. vbi etiā so-
lutio rationis latuisset et dicere. sol-
uat eam angelus dñi et solutionez
aperiat. Omnis absq; dubitatione
ratio que militat contra pietatem
sophistica est peccātū in materia vlt
in forma. Qd̄ si nō videat discipu-
lus hō. videt doctor xps hō et an-
gelus eius in ipso. Itaq; dū subsi-
mit doctor iste anglican⁹ quē pſū
dum cognominant q̄ sortes habet
preceptū de non faciendo. a. actū.
vel intelligit absolute de esse actus
solumodo. et tunc est falsa minor
ista quia sortes potest in casib⁹ mul-
tis facere. a. actum sine peccato sic
in furia vel in invincibili ignorātia:
Si vero intelligat q̄ sortes habet
preceptū de non faciendo. a. defoz

Sup magnificat

miter et peccabiliter. hoc utiqz ve-
rum est. Sed iam deus neqz facit
neqz vult q̄ sortes taliter agat et
ita non facit neqz vult antecedēs
predicē sophistrie sue quia palam
excludit deformitatē. aut sequētia
nihil tenet. Constat em̄ q̄ nec dñs.
imo nec homo potest velle defor-
mitatem sub ratione deformitatis
dicente Dionysio et pho q̄ nemo
ad malū aspiciens operatur. vel-
le aut̄ est quoddā operari **D**isci-
pulus. Qui simplicitas placet. pla-
ceat et tua responsio. sequens est
iudicio-meo. Sed neqz si calumnia
bilis esset ista vel altera responsio
deberet incōueniens tātū excedi q̄
offendit omnium pias aures tam
phoz q̄ moralium et simpliciū in
quacunqz lege viuentū. Dic alterā
sophistriā de futuris contingentib⁹.
Magister Accepit sic. **A**ntiphus
fuit heri futurus. et antiphus non
erit. ergo deus vel homo qui credi-
dit antiphm esse futurū decept⁹ est
Antecedens est possibile et cōpos-
sibile quia prima necessaria q̄ secū-
da possibilis. omne autē possibile
stat cū necessario. Igitur sequens
possibile quod impiū est deo cō-
cedere **D**iscipulus. Dic responsi-
onez. **M**agister. Distingue mino-
rem qua dicitur. antiphus nō erit.
tanqz possibilis sit. Aut intelligis
q̄ est possibilis quacunqz lege po-
sita et tunc istam nego. Aut intelli-
gis q̄ possibilitas opat ad dei po-
tentia absolutam seclusa omni lege

Partitio .iii. De
seu operatione et sic credit. sed negat consequentia. **Q**uia ergo credens antixpm futurp ex fide sit deceptus de facto vel de possibili. **R**atio est clarissima qz in maiori no credidit aut sciuit aliquis antixpm fore nisi de lege ordinata sciens qd de absoluota potetia de no posset facere qn potentiam haberet ut antixps nuz foret. **P**ro est igit aliquia deceptio sed summa conformitas. **P**orro deceptionis rōez q ponit intrinsecas in deo contingenti modo notauius. **A**libi lati apta est in centilogio de modis significandi. **D**iscipul Per spicula sit amplius mihi sapientis narrato. qz q sophistice loquitur odbilis erit. **E**t itez. Illusores ipse deludet. **S**ic qui querit mendacium subuertet ab eo cadens in laqos qz tentat. **P**orro. q ambulat simplicit ambulat cōfidentē. **M**agister. **N**ō aliter est. **N**arrat Rufin in illo quē addidit historie ecclesiastice eusebii libro de quodaz inuincibili sophista cōtra pietatem fidei quē simplicitas p̄ij senis nudam pponendo veritatē fidei vicit. **D**ocemur in hoc apud sophistas etiā demones p̄stare in simplici cōfessione fidei. **N**ostri illū q morū vt aliq sentiebat sophistice ostendē quiescebat nūl foris ex silentio suo circumstantiū scandalisatio timereb. **M**os sophistarū est vt tandem semet ipos fallat et apprehēdat in astutia sua. dum ad agibilia venerint. **D**ocet hec pterua demo nū quoꝝ argutias retorquet ange

Custodia angelica clxii
lus dñi cōtra semet ipos in fines cōtrarios. **D**iscipul. Exempla da. **M**agister. Impulit frēs Joseph ut ex visionibz somnioz inuidenter ei querētes media q scripta sūt ne regnaret sup eos. **Q**uis euent' fuit scimus. Regnauit. **I**ta q̄tide fides impetrat. quosdam vt deſciat et exaltat. qz p tribulationē humiliat. **F**iant doctores qz infatuare quēit. **F**lunt purgatores. **F**lunt sanctiores qz satagit inficere. qz disciplinā cōuertūt in penitentie patientie qz virutē. **P**ermittit angelus futura qdē demones ab eis cognita similit inuestigare q audire. quare quia scit q dū querēt obniti pblebūt voluntatem dei. **S**ic in Joseph sic in omnibz fiet electis. **D**iscipul. Satis enim de fallacia fm plures interrogatōnes dixisti quēadmodū nunqz absqz distinctione danda sit vnicā responsio. **V**ideo pinde osilium saluberrimū qd est q se fideliter resolvere osuerat. **M**agister. **D**iaduerte quēadmodū in moralibz etiam istud p̄dest et expedit. **S**i dolet caput aliqz ex ebrietate vel alia culpa. fiat eger. acceptet dolorē q egreditur patenter vt est afflictiva orans deū quatin' sit ps purgatoris sue. peniteat de causa. p qnto est culpabil. **S**i moribz pater et fiat heres fili locupletat. doleat pie mortē p̄is. gaudet gratis de opibz relictis. **S**i puniunt iudicitaliter peccatores letent de iustitia. tristentur de demeritis. Potes alti speculari

Magister L. 29

Oratio de Dragone
venerante populo
qd p̄i veit uolē
nō cōtrahendit
iudicat p̄i
p̄i lōrū
p̄i mōrū
p̄i cōtrahendit
p̄i iudicat
p̄i lōrū
p̄i mōrū

Tractatus viii.

de prescientia dei circa damnatos
etiam pponis tibi talez fore. no quid
dem asserendo vel csi desperatione
Dic considerando iustitiam dei. **Just**
es domine et iustitiae tue diligende sunt
et honorande. peccata vero quod sunt
damnationis occasio. detestor odio
abominor. quod taliter me velle vis et
precipis. **Solus** inde laqueus iste
nequissimi quo vult responsione vna
dari dum curiosus inquirit. **Si** deus
vult te damnare. vis hoc et tu? dic
nolo peccare. **O** si non peccaueris
non damnabor. **N**irursus urget
pulsans. **Quid** si tibi reueletur tua
damnatio? **Quid** si reueleris de te pe
tro. quod alter quod peccauerit in hac die
tandem saluabitur. alter qui non ita
peccauerit tandem damnabitur. **C**a
sus est possibilis. et ideo reuelabilis
Responde cautus semper. non unica
sed duplice responsione. **H**abes haec
industriam pueruli dum interrogans
quem e duabus plus diligis patrem
aut matrem? **I**nquisitum. diligis patrem
diligo matrem. **S**ic interrogatus
domini petrus. diligis me plus his?
Distinxit et respondit. Tu scis domine
quia amo te. innuens quia diligunt
et alii te. **S**i queritur. nisi quid malles
peccare nunc. postmodum saluari?
Respideo. Nolo peccare. volo sal
uari. Et in altero casu. **Dic**. volo
sperare quia sic precipit. **Credo** si
militer deum non reuelare nisi verum
sed non ita quod neget semet ipsum. **Ei**

Sup magnificat

sub electione pponunt duo mala.
caue neutrum eligas. Nam in malis
quid est eligendum? Atuero si culpa
nostra ceciderim ut necesse sit alte
rum ex peccatis fieri minus est ac
ceptandum. quia iam in operatione
deterioris sortit boni sum quod ra
tionem. Denique praeceps iste pulsus
angelicus quo dissoluit colligatio
nes spirituales. sicut in petro mate
rialiter actum. Proficit in qua contra
omnes pene fallacias que sequuntur
si pia voluntas affuerit. **D**iscipu
lus. Explica de fallacia sum quod ad
simpliciter. **M**agister. Considera
solerter unde voluntas decipit. pre
sertim a mundo et carne per persecuti
onem voluptatum. aut per fugam tribu
lationum. Presertim itaque sibi tanquam
bone simpliciter. vel simpliciter fu
giende quod sic arguat. caro vel mu
rus. Hec delectant nunc. hec contri
stant modo. Est autem delectatio bo
na. et tristitia mala. Si voluntas sit
impia vel incauta confessim eligit
hoc bonum quod et refugit simili
le malum. Si vero sit virtuosa consu
lit rectam rationem et obedit consilio.
Si vero nequam sit refugit rationem co
sulere. imo claudit oculos et aures
sibi. Porro voluntas incotinentis.
audit quidem consilium rationis con
scia sibi quia bene suadet. Sed tan
dem inclinata per bonum quod di
mittit iudicium rationis actualiter co
siderare et impetu suo ferit in illud
sciens semper in habitu et sentiens
rectam esse. preferendum quam rationis

De custodia angelica
iudiciis. **D**iscipulus. Quo pacto
fieri potest voluntas ferari in obiectu
cum non preuiio rationis iudicio et
in illud ita ferri debet. non enim fertur
in incognitis. **M**agister. Est inter
doctos grandis disceptatio si et
qualiter fieri valeat quod inquiremus.
maxime quod dicente proposito consone
ne ad sapientem. Omnis malus igno
rans. Ceteri parisiensi articulus ha
bet ita. Si ratio recta et voluntas
recta est error supple sic dicere. Itaque
duo sunt in hominibus liberi arbitrii iudi
cio. Unum quod est recte rationis. et
vocatur iudiciale seu legale.
Aliud est per modum arbitrarie potestatis.
Arbitrus autem non semper tenetur
insequi iudicis suum leges. sed habet
plenam facultatem eligendi sicut sibi
placuerit. nunc autem tale est iudicium
quia potest inconsuetu vel non inconsuetu
per voluntatis arbitrio iudicium rati
onis. **D**iscipulus. Intelligo tale
effici sepe propterea ratio participans
voluntati non ut ancille sed sibi con
sulit ut domine. Portat tamen sibi lucernam
ut videat qualiter sit inconsuetum
non ut cogat eam. Imo dissuertit ad
ei imperium lucernam suam vel suffocat
et deserit eam ne luceat actu pleno.
Et ita quavis voluntas viciose eli
gens sit semper errans in electio tamen
arbitraria. non oportet tamen per error
sit ratione iudicaria vel assensuia.
Est nihilominus ut omnimodo ignor
rantia crassa vel supina. Soluitur
quoadmodum. Nam potuerit peccare
nec tamen errore seductus est in ratio
sicut incotinens dum peccat contra ca

Partitio. iii. clxxiii

ritate non ob hoc potest fidere propria
Denique factum est auctoris moralis
documentum dum aliquid ponitur con
festum discute quod sit. Confestum virgo
prudentissima sic discussit. Cogita
bat qualis esset ista salutatio.

Magister. Nondum est per cautela
quatinus a bonis summis quod delectabili
bus nimis reuelentibus voluntas pri
mus se diuertat dum ista ostenterit sim
pliciter mala esse. Potest autem in malis
summis quid de tristabilibus considerandis
insistere ad pacientiam exercendam.
Non enim furans intellectum sapientis
aduertitates quemadmodum volupta
tes. Habes perinde rationem dicti illi
us summi inducti per te. Jubet apostolus.
Fugite fornicationem. Esset hic
objectione de summis motibus sic quod
repelli debeant si et quod starum potest per
voluntas acceptat istos vel refutat
et hoc imputabis ad peccatum mor
tale. Rursus si stat in eodem type tem
ptationis per voluntas peccet in ve
nialibus multis. et cum hoc multiplicetur
vitam eternam mereat. Tolleret istorum
decisio scrupulos a conscientiis plu
rimis timoratus. **D**iscipulus. Sed
potest transire ad alias fallacias quod
accidentis. quod super his dubiis alibi
tractatum est. Cōpletum in ipsa accidentis
fallacia quilibet inutilis coniugatio
seu connexio dum putet aliquis per ex
conuenientia vel disconuenientia
aliquorum duorum vel plurium
ad unum terminum conueniant vel
disconueniant inter se. similiter in ista
duo vel duo. **M**agister. Super
hoc autem tene pro regula per

Tractatus viij

omnes q singule voluntates que p
caritate vniuntur cum uno tertio
quod est deus ipse vniuntur inter
se quantuncunq; vise fuerant dis-
cordare. sicut de dispersione legi/
mus pauli et barnabe **D**iscipul⁹
Pulcerrimū hoc p meam fidem et
gratissimū est hoc theoreuma veri-
ficat plane psalmiste verbū. **P**arti-
ceps ego sum omniū timentiū te. et
custodientiū mandata tua. **F**elix er-
go mirabilisq; vnio pluriū in deo
quasi in vnico medio ḡnorum

Magister. Quid de plurib' quantū libet vnitis et coniunctis in alio q̄ in deo? **D**iscipul'. Videō q̄ nō simpliciter vniuntur. fas est q̄ nul le virtutes inter se diungunt si non in ynica xitate pma onere sint. **C**

in vniua veritate pma onere fint. ¶ Magr. Hoc videat difficultus presertim cu in diuinis videat exceptio fieri. quoniam pater et filius et spiritus sanctus vniuncti in una veritate que deus est seu diuina essentia. Est tamen aliud pater. aliud filius. aliud spiritus sanctus. ¶ Discipulus. Subintrare aliam fallaciem accidentis ad quam alie quasi singule reducuntur quemadmodum fallacia non causam ut causam sicut fallacia consequentis que omnes fere complectit patalogismos ex locis dialeticis male formatos. ¶ Magister. Subit enim recordatio generalis mea dum puerulus essem leguisse quandam fallaciem applicationem moraliter ad peccata mortalia. sed abolita est recordatio specialis. ¶ Discipulus. Dic

sup magnificat

si habes istam in promptu vel ali-
quam affer probabile **M**agister.
Non recordor illius. possum autem
dicere quod infernalis bestia de mari
passionis exiens a corde impensis quod est
sicut mare feruens habet septem ca-
pita et cornua decem quibus impeli-
lit ad transgressiones nominatim
septem. **A**ppropriat autem quodammodo
singulas singulis capitalibus vi-
tibus. **I**titur ad superbiam fallacia
petitionis principis. Arguens ita.
Omnis magnus est honorandus.
tu es magnus. dum quia nihil ha-
bet quod non accepit. **I**ta de nihilo
sui potest gloriari quasi principe.
Si autem venerit ad verum prin-
cipium iam non in se sed in domino
glorietur. **D**iscipulus placet ad
pratio. discurre per reliquos **M**a-
gister. **I**titur ad inuidiam fallacia
non causam ut causam. arguens
sic. Omne nocivum est odientum. **I**ste
qui pollet virtutibus tibi nocet. Tol-
lit enim tibi ne sis in virtutibus singu-
lariter honorandus. **E**cce quod virtu-
tes assumit ad causam odiosum que sunt
ad amorem cause vere. **I**titur ad iras
fallacia ignorantia elenchi quod
dictorium sumat ab aduersario hono-
ris sui dum perturbat ipsum ne aliter quod
oportet gloriet. **D**ebet insuper frasci
culpe non persone. vincere maliciam
que iram cōcomitā et hoc per miti-
tatem. non maliciam ipsam irascendo nu-
trire. **I**titur ad acidiam cōiugationis
bus inutilibus et ineptis per euagato-
nes metus innumeras quod ad fallaciam

De custodia angelica

spectant accidentis. **A**ttic ad auaritiam fallacia sum plures interrogations ut yna facere dum ad omnes necessitates humanas subleuandas dicit sufficere congregare pecunias que frequenter afferunt plures indigentias. qz qui plura habet pluribus indiget. **A**ttic ad gulam fallacia sum quid ad simpliciter. **I**stud est deletabile et bonum gule. ergo est simpliciter eligendum. **A**ttic tandem ad luxuriam fallacia ista et altera. qz non consumunt extremitates ouenienti medio. **F**allacia qz ponit sequentis arguens sic Generatio filiorum est bona. erga cessatione a generatione mala. p argumentum a contrario sensu qd fit ab opposito antecedentis ad oppositum sequentis. **S**ed ecce cu3 tibi quasi scolastico satisfacere cupio viciu curiositatis apud non scolasticos vereor incurro. **D**iscipulus. Tolerabut inter alias materias cōgruas eis hāc inseruisse scolasticā. **M**agister. Ita maxime qz p̄t angelus domini bonus ex ipsis maligni sophiste pulsibus curiosis inducere pulsus ad virtutes. **D**iscipulus. Vane quo **M**agister. Si p̄ singula discursus fuerit prolixitas parceret fastidii. Dicā vero tibi sub cōpendio regulam certissimā sed non ab omnib⁹ statim cognoscibile seu practicabilez. **S**ic in pure speculabilib⁹ nulla format sequētia tenēs uniuersaliē nisi fieri possit reductio ad primā et unicā veritatē que de⁹ est. **S**ic nulla valet sequētia in agibilibus bonis nisi possit reduci ad p̄/

Partitio. iii.

clxxviii

mam bonitatez que deus est. finis omnis bonitatis. Similitudo fundatur in hoc qz sic se habet finis ultimus in agibili⁹ sicut primū principiū incomplexū vel complexū in speculabilib⁹ hec est p̄bi. Porro nō fit silogismi resolutio ad primū principiū re⁹ speculabili⁹. nisi virtualiter aut expresse regulez p̄ dici de omni. aut p̄ dici de nullo. alioqñ nō poterit effici vēa contradictionē penes quā deficit fallacia ignoratiōe elenchi specialiter sed generaliter etiā quecumqz fallacia. **H**inc est p̄ ex puris indefinitis nō tenet argumentū de forma nec ex puris negatiuis. **H**inc est p̄ termin⁹ omnis ad plures res sic hoc nomen essentia diuina nō potest esse mediū sufficiēs in silogismo expositorio. **H**inc ē q̄ si affirmativa de dici de omni nō includat omnia que possunt de subiecto predicari. illa nō sufficit ut sit p̄missa de omni. **E**xemplū. oīs p̄ est generās. si nō distribuat p̄ essentia diuina nō est efficax p̄missa ad silogandū dīci de omni. et sic ostendit tūc. q̄ est v̄lis falsa p̄ essentia. Nō aliter accipiens dū de dici de nullo q̄ negat omne qd affirmativa de dici de omni ponit alioqñ nō esset vēa contradictionē. **C**adūt in absurditates nō ferendas q̄ illud nō considerant. **C**ōcedit vñ. q̄ duo contradictoria non verificantur in instanti temporis. **a**lius q̄ in numerabilia contradictoria vera sūt in instanti eēnitatis. **A**li⁹ q̄ p̄missū principiū nō est euidentis in diuinis cū sit ibi precipue certissimū. **A**li⁹ q̄

Tractatus viii

anima mouetur et non mouetur. qz
mouetur in manu & quiescere simul
potest in pede. Alij qz relationes in
deo sunt deus et non sunt deo. Alij
sunt de formalitatibz in diuinis aut
vere sic negatō capiatur de dici di
nullo que scz negat omne illud cō
uertibiliter quod affirmatio ponit
in tempore modo. loco. et ceteris
evidens est qz erit vera cōtradictio
Et si nō. nō. Unde non contradicūt
iste due pater generat. essentia non
generat nisi neget negatio genera
tionē a patre. Sed homines gros
si intellectus subtilestas istas non ad
uertit resolutiōes in negando vel
affirmādo. Putant idcirco contradic
tiones esse vbi nō sunt. Discipu
lus. Doctus sum iuuentis sup hoc
dici de omni & de nullo qz in eis fū
datur vel resoluitur omnis osequē
tia bona et formalis sed non ha
buit tam expressam super istis expla
nationem. Quatabam qz esset idem
positio yniuersalis affirmativa cū
dici de omni. Sed video differen
tiam non modicaz similius et in di
ci de nullo. Magister. Conabant
aliqui soluere paralogismos in di
uinis addendo ly qd est. Sed hec
ars breuior est & certior quā aristot
eles satis intelligitur posuisse Pla
tonici quoqz de homine omuni et
singulari loquētes habebāt intro
ducere tale dici. Discipulus. Nū
quid non multe sunt osequētias to
pice seu rhetorice que non possunt
nec debent isto modo regulari?

sup magnificat

Magister. Prudenter opponis pro
pter canonistas et legistas. imo p/
pter omnes in sacra scriptura con
sequentias in moralibus et histori
cis accipiendas modo qui cōgruit
moralī negotio vbi nō possunt ha
beri consequētie vt sepius nisi que
tenent solum gratia materie et non
forme quales accipiuntur a locis
dialeticis. quales preterea non re
solusitut ad contradictionem. nisi
fm quid & modificate. vt si dicatur
Responde stulto iuxta stultitiam suā.
statim subditur. Ne respōdeas stul
to iuxta stultitiam suam que viden
tur cōtradictoria. Similiter in euā
gelio. Videant opera vestra bona
Et in eodem textu culpantur ipso
crite qui faciunt opera sua coram
hominibus. Sz ratio dictoz tollit
contradictionē apparentem imo exi
stentem ex vī logice in speculabili
bus. Hinc de subtilitate logicorū
& metaphysicoz surrexit dictuz qz
nimia subtilitas reprobata ī iure cui
intellect⁹ nūc exposit⁹ verissim⁹ est
atqz saluberrim⁹. alioqñ sūt ad mo
rale negotiū subtilitates hmoi lo
gicoz & metaphysicoz sicut cynizes
egypti morales oculos suis acule
is tenebrates sūt ex a duerso gros
si morales ad subtilia speculanda qz
de metaphysica sūt et theologia spe
culatiua nimis inhabiles sic modo
dixim⁹. qz osequētias nō accipiunt
nisi p tropos & apologos mō suo
Discipul⁹. Quoz ē laudator cō
ditio? Mgr. Atraqz laudabilis

De custodia sapientia
ito necessaria. Et prudenter
mativatum venient. Dicte
in primo ethicō de questione
acribologis is cōtra apophysis
demonstrantes in modis
picias autē reasones in mathe
matis rerum. Et ratiocinabiles quā
parvula cōtra ambo. Tercia nego
cō qualitate. Et tertia per regulā
contra ambo. Temporales in mora
lis cōtra tenacitatem querunt om
plices qz habent per se scđulo mi
rativo sufficiētē probatis a mor
alis cōtra. Discipulus. Cō
cordas more vulpis fabulosē quā
vulcani phallomē tenetē conve
derat. Multus gressum subtili rati
ocinimo iam non malces sro hu
des separatis acipere. Veri pl
et ad alteram principalem confon
ratiois declaracionem. qz omnis
ratiocinatio cōtra in agibilibus re
tro ad solum finem si probabilitas
dicitur. Magister. Sabes apo
stolum. Omnia in gloriā dei facite
Iacob. qz. Omnia operare regnū
vobis dō. vobis paupērum de
victoria dei. Iacob omnia qz finis
percepit. Quoniam statim
salutis pro ratiōe omnibus do
cumenta. Qz vobis hōmō ratiō
ni qz speculatiōnē. Plus in sp
oni affectus varietati cōtra dicit
tioni intellectus. Discipulus. qz
ri qāo. Magister. Apelles in
fectus est viderem et hoc adeo q
lla que realiter idem fuit. Iacob
et valerū separantū sibi eū cōsp

De custodia angelica

imo necessaria. sed pro necessitate materiarum varianda. Dicit phs in primo ethicoꝝ de querentibus acribologias id est metaphysicas demonstrationes in moralibꝝ Topicas aut rationes in mathematis vtrunq; est vituperabile. quia querenda est certitudo iuxta nego cij qualitez. Proficit hec regula contra nimiuꝝ scrupulosos in moribus dū certitudinem querunt ampiorez qz haberi possit secluso miraculo. sufficit em̄ p̄babilis et moralis conjectura. **D**iscipulus. Cō cordas more vulpis fabulose que discantū philomene tenorez coruo dedit. Misces grossum subtili. utile dulci. imo iam non misces sed sua/ des separatiz accipere. **M**eni si pla-
cat ad alteram principalis conside-
rationis declarationem. q̄ omnis
consequētia debet in agibilibus re-
dicti ad ultimū finem si probabilis
debet esse. **M**agister. **H**abes apo-
stolum. Omnia in gloriā dei facite
Habes xp̄z. Primum querite regnū
dei. **H**abes ab eodē preceptum de
dilectione dei super omnia q̄ finis
precepti est. Quocirca oclutimus
salubre pro xpianis omnibus do-
cumentū. **P**l' insistendū ē dilectio,
ni qz speculations. Plus insup vni-
oni affectus vacandū est qz discre-
tioni intellectus. **D**iscipulus. ape-
ri quo. **M**agister. p̄prietas intel-
lectus est discernere et hoc adeo q̄
illa que realiter idem sunt. satagit.
et valeat segatum considerare et sega-

Partitio.iiij.

cxxv

ta diungere. **I**teritas est hec p̄bie et experientie. **A**tuero p̄prietas af-
fectus est se in vnu ferre et se in vni
tatem recolligere. vbi etiā distincta
sunt realiter amata. **P**rcpterea di-
citur amantes se vnu cor. vna ani-
ma. vnu spiritus. **C**um autē deus
sit totus desiderabilis fm ofie qd
in eo p̄t intelligi. constat quanta
facilitate et libertate potest affect
se totum in deum ferre. **I**ntellect
dum discreta rimatur metaphysicā
do circa dcum penitus vnicū. plus
spargitur. plus difficultat. minus
edificatur in fine legis que est dile-
ctio. **N**eniq; non ita deum compre-
hendit vel apprehendit intellectus
cum non sit a nobis totus ognosci-
bilis sicut est totus amabilis. si for-
maliter sunt in deo perfectiones di-
stincte. quo ad affectiū que totum
amare querit. nō perfecte formales
hanc vel illam. **D**iscipulus. Sa-
luberrimū in p̄bica radice dogma
fundatū eliciusti. **R**os em̄ iubemur
omnē intellectū captiuare in obse-
quiū affect⁹ xpiani. que necessitas
est totū in intelligēdo seu discernē-
do deū n̄m p̄ vniuersū labilis vi-
te tps studiū osumē nec tñ attingē
Midem⁹ effici poti⁹ tales temera-
rios assertores garrulos. inflatos
aridos. sine deuotione. sine pietate
Mgr. **E**xperita loqr̄is p̄ dieb⁹
nfis. **Q**uocirca ē laudāda p̄ talib⁹
ideotaz simplicitas amatia. **N**e qz
mishi videnē altunde p̄bi dati in re-
probū sensū qz eo q̄ relata pietate

Tractatus viij

vnitua affectus circa deū. toti cuia
nuerunt per inquisitiones solius in-
tellectus impulsi non dubium a spi-
ritibus erroris quibus seruierūt p̄
theletas theurgias sacrilegas po-
tius q̄ creatori. Collaudādus ad
extremū est. doctor theologus cui?
doctrina sic erudit ad intellect⁹ di-
stinctionē. q̄ non minus allicit tra-
hit et inducit ad affectus vniōne
Sed ecce dum officia beatoꝝ an-
geloꝝ circa nos ex historia Petri
querimus per multa digressi sum⁹.
vix tamen attingimus pauca pro
multitudine dicendorum nomina/
tim circa contradictionis obserua/
tionem ad quā oportet fiat omnis
resolutio. Sed necessariū predixim⁹
esse q̄ in vēa contradictione nega/
tio destruat quicquid q̄ qualecūq̄
quod affirmatio posuerit. Fundat̄
in hoc ars obligationum. ars insu/
per responsonū ad insolubilia lo/
gicorum. ars theologoꝝ circa my/
sterium beate trinitatis. Sepe em̄
fit apud subtiliter intelligentes in
speculabilibus q̄ negatio non acci/
pitur vt negans simpliciter omnia
de quibus fit affirmatio. Dicim⁹
enim q̄ pater et filius sunt essentia
diuina. tamen vere dicimus q̄ pa/
ter non est filius. Non accipitur ibi
negatio secludens essentiā sed vni/
tatem solum personalem. Saluat
hec consideratio multos subtiliter
formaliantes. sed paucissimi sunt
qui capiant virtutem negationis
hīdī nō simplicē h̄cū moderatōe

sup magnificat

Circa hāc vt estimo moderationē
p̄hs in materia trinitatis faciliter ad
misisset q̄d hōies nō p̄b̄si fides ab
eis seclusa sit. hec aut̄ fides saluat
eos dicentes. Magister noster x̄ps
sponsa ipius ecclesia dedit nobis
ita credere simul et confiteri Suffi-
cit auctoritas. Si plus detur intel-
ligi gratias ei Discipulus. Gen-
tio q̄ multa supersint ex propositis
de angelorum custodia quibus ho-
mines exaltantur contra diaboli-
cos impulsus Dixit diximus de con-
stantia boni angeli quo ad primū.
de illuminatione sua quo ad secun-
dum. de impulsu suo quo ad tertium
Quid de clamore quo iubet surge-
re petrū quasi mystice diceret. Sur-
ge velociter per spem. fac iussa per
obedientiam quo ad quartum.

Magister. **H**oc est precipue ser-
uandum.alioquin nihil valent cete-
ra. **S**oluit proinde quinto ligatu
angelus . vnde timens et gratus
magnificat dominum. **E**ducit sex-
to petrum quia Ihesus suscepit eū
Septimo libertati relinquit tunc
vivit purus velut hic et nunc mori-
turus. **C**antat dum exierit de car-
cere corporis. **N**unc scio vere & q
prius existimabat se videre visum.
Et quid omne qđ videm⁹ in carcē
positi nisi visus alijs fidei simul et
spei. **T**unc autem sciet homo vere
cum liberatus ab angelo plene re-
linquetur in libertate glorie filiorū
dei qđ depositis potentibus de se/
de gloriari licebit apud sanctorum

De custodia angelica
omnium cœcius. Et exaltavit humi-
les Meditemur de reliquis

Sequit̄ quarta partitio
per soliloquii vbi de custodia an-
gelorum per noctulas quinquaginta.

Prima

Deposuit potentes de sede.
et exaltavit humiles. His
igitur humili anima mea
quatinus exalteris. Magnifica ma-
gnum predica dominum. Gratias
age sibi in quiete tui silentij. Quid
nisi magnificetur iste cuius opus ē
confessio et magnificantia. Gratias
et tibi beata virgo cui⁹ est hoc ma-
gnitudinis exordiū. Itaq; gratum
est anime mee posse in magnificati-
one domini cantico tuo uti. Donū
istud est gratie dei. donum pariter
meriti tui. Deveris exemplo tuo
catare domino primitus misericor-
diam pro beneficio speciali. Quia
resperxit humilitatem ancille sue ani-
me mee. creans eaz sui capacem. fa-
ciens eam in baptismate sui partici-
pem atq; dei conformem. confor-
tans eam sacre confirmationis vn-
tione. Deinde per penitentiam. re-
parans lapsam. eruens eam toties
misericorditer ab inferno inferiori
ribans eam pane celesti qui dat vi-
tam mundo. spem deniq; felicitatis
eterne concedens. Magnificat ani-
ma mea dominū. Cantans ei mis-
ericordiam simul et iudicium p omni-
bus et singulis animabus cum qui-
bus debet esse anima una et co-

Partitio.iiiij. **clxvi**

vñ. quia misericordia sua est a pro-
genie in progenies timentibus euz
Cantet rursus anima mea magnifi-
cans dominū. Primo super iudi-
cio. quia depositit potentes de se
de. Dehinc super misericordia. q̄a
exaltavit humiles. fiat iterum ouer-
sio de misericordia in iudicium. q̄a
esurientes impluit bonis. Ecce mi-
sericordiaz. Et de iudicio sequitur
quia diuites dimisit inanes. Sola
postremo misericordia sicut ab ini-
tio decantetur. Quia suscepit israel
puerum suū recordatus misericor-
die sue. Apposuit ab initio magnifi-
care se lucifer super celū. et adam
postea super terram. Tu vero bea-
ta nostra contrario modo magnifi-
care cepisti non te sed dominum.
Vide anima mea si vere magnifi-
cas dominū. Si sis humili ancilla
sua. non diaboli serua. non ire filia
horrendum nimis est dictum ad
iudeos. Nos ex p̄e diabolo estis
Et iterū. Qui facit peccatum seruus
est peccati. Proditor igit̄ domini
sui nō magnificator. Vide anima
mea ne magnifices deū verbis. fa-
ctis aut̄ neges. vilifices et blasphem-
es. Dilige salutare dei. confitere
peccata tua et dic semp. magnifice-
tur dñs. Nolo solam te cogitarei.
Nolo ceteros excluseris. Exhorta-
re potius cum exultatione spiritus
Magnificate dominum mecum. Et
exaltemus nomen eius in id ipsum
Magnificatio tua sit oīm omnis.
et oīm sit tua special. Ita em̄ decet

Tractatus viii

fieri magnificationem vna sicut est
cor vnu et anima vna. **S**i cecineris
mus magnificantes dñm preueni-
ent nos principes angeli nostri cō-
luncti psallentibus. **S**is o anima
mea talis qualiu in medio sunt h̄dē
principes. **S**is tympanistria. quia
sunt in medio iuenculaz tympani
striaz. **A**dolescentule sunt iste dñe
deus salutaris meus que dilexerūt
te nimis. que per mortificationem
carnis innouate suauiter tympani
sāt. **O** si deposito onere veteris ho-
minis qui nos tyrānīsat. q̄ nos in
carcerem mittit ut herodes petrū.
qui nos tradit quatuor passionib⁹
carnis n̄re quasi rotidē quaternio
nibus. **E**st em̄ quelibet in quatuor
qualibet. Qui catenis alligat dua-
bus que sunt amor voluptatis et
vanitatis. **O** si nos inter hec mala
sopitos discinctos discasciatos p/
ueniat vel vnu de principib⁹ istis.
O si angelus astet. fulgeat. pulset.
surgere clamet. soluat et educat. li-
bertatiqz relinquit. **O** si tunc in iu/
bilo cordis. in magnificatione ani-
me. in exultatione spiritus cantare
licebit. **N**ū scio vere quia misit do-
minus angelum suū et eripuit me.
Tanta est dignitas tua o aia mea
tanta q̄ ab exordio creationis tue
tibi tue q̄ custodie deputat⁹ est an-
gelus vnu de principib⁹ celi qui
depositis potentib⁹ in sua superbia
de sede dignitatis ip̄e humiliatus
sub dño p̄pro et supremo exaltat⁹
est magnificans nō p̄priū dñm. sed

Sup magnificat

dominantis maiestatis imperium.
Deniqz datus est tibi quatinus se
rectore se duce suscitet te dominus
de puluere & stercoro corpore vt
collocet te cum ip̄o principe tuo.
ceteris qz principib⁹ populi sui et
solū glorie teneas in palacio dei.
Caue precor o anima mea ne ipsi
sis ingrata tanto principi tuo. No
li turpiter in oculis suis vivere. no
li vilis offendere. noli presentia suā
a te molestis actib⁹ iniuriosa repel
le. **V**e tibi. ve si eo longe stāte vim
faciant et impulsu qui te querunt
pdere. seducere. et devorare. **Q**ua
tunc virtute resistere. qua poteris
aut scies industria sola miserabilis
ceca. nuda. pauper evadere? **C**onfi
de nihilomin⁹ etiā si ambulaueris
in medio vmbre mortis. si vincita fu
eris in medicitate et ferro p̄nceps
tuus pius et custos est tuus tibi nū
cins id est angelus preueniet te fre
quenter. astabit. fulgebit. p̄cuiss qz
latere tuo quo d̄ est sinderiss accla
mabit. surge velociter per spem. cir
cunda tibi vestimentū tuū p̄ opera
tionē. p̄cingere p̄ disciplinā. **C**alcia
te in preparationē euangelij pacis p̄
obedientiā. **T**unc catene consuetu
dinis male cadent de manib⁹ tuis
vt possis bene agere. **E**ducet te de
medio duoz militū timore et dolo
re et hoc infra te. **T**ransibitis ip̄e
et tu primā et secundā custodiā no
ctis circa carcerem. **E**cce sunt hi cu
stodes mundi temptationes in de
siderijs et letitijs vanis q̄s bona

do om̄is for

Partitio illi. D
gas transi. et leona sponte
nias ad portam forsan horū
diabolica culto ea tanta purit
angelo vidente raro. riam fuisse
transfumis. Transibitis ricas vni
linquas et longum et radum. **R**ec
elata meditatio de diuina p̄
falsificatione de peccatis. **I**lie re
pudicior ruinique ostendit a cunctis.
qua loeo per contemplationem
seculis. et herbis folia foli vir
tuosa. **Q**uia et cum contempla
tione solitudine coeqz deo. et hoc
in lecto solitudinis. in lecto lu
minis vident in ambo p̄ad. **P**olitici
salmum te fecisse a p̄fumantem
spiritus. p̄fumantem. et ampe
itate p̄ tranquillitatem. politici in
dicauit dei rōi p̄fum. rōi adier
hunc. **T**unc plales et amba
Domi⁹ regit me et nō mihi
ut. in loco palauis ibi me collo/
sa. **D**om⁹ si p̄sota reperies
quodlibet redire et rediens
vnu equu ligatur. et gra
uit canabis. **S**ic in ore quia
mōnstrumus vngui sum. **E**
Incepit a combitit trahit et cu
familiaris die. **T**angas. valens
et amplius p̄cepit tuo vngui do
no. cūtus p̄mōnem in nichil
peccatorum undens in oblatione
sorpida diuina et haec p̄mōne imp
tri datum est. **A**p̄a et citoque am
memoris liberadom⁹ tui. **T**a
mē postmodū offe moatas et ro
tato. **A**b sit ve gaudium famili
ari. **T**unc quoq̄ habuit in patitur

Partitio sif. De

spes transit et letitiae spiritualis. ve
nietis ad portam ferream. **H**ec est
diabolica custodia tertia. que viso
angelo discedet ultra. viam facies
transituris. **T**ransibitis vicuz vnu
strictum et longum et rectum. **H**ec
est sancta meditatio de diuinis p^r
satisfactionem de peccatis. **H**ic te
videbitur relinquere ductor tuus.
quia soli deo per contemplationez
tunc assistis. et herebis sola soli. vni
ca vnicō. **Q**uid est enim contempla
tio nisi assistentia coraz deo. et hoc
in secreto solitudinis. in sereno lu
minis diuini in ameno pacl. **P**ostq^z
saluum te fecerit a pulillanimitate
spiritus. per securitatem. et a tempe
state per tranquillitatez. postq^z in
dicauerit tibi. vbi pascat. vbi cubet
in meridie. **T**unc psalles ex sententia
Dominus regit me et nihil mihi
deerit. in loco pascue ibi me collo
cauit. **D**eniq^z si priora resperceris
quasi tibi sobrie redditā et rediens
a mentis excessu suspirabunda gra
ta q^z cantabis. **N**ūc scio vere quia
misit dominus angelum suum. **D**e
inceps iā conaberis redire ad ipm
familiaris esse satagens amplius
et amplius principi tuo angelo bo
no. cuius preuentione in medijs
peccatorum tenebris in obliuione
torpida diuine et sue pietatis expe
riri datum est. **A**bsit ut aliquando
immemoris liberationis tui. **E**as
ue sic postmodū esse mortua in eoz
de tuo. **A**bsit ut gaudium suum sui
orum q^z quod habuit in penitentis.

custodia angelica d^ovii

ali solutione tua perdas vng̃ vel
minuas. **Dic** seculo. dic toto cor-
dis incendio ad ministrum tuū qui
totus est ignis dei. quia ministros
suos facit ignē vrentem id est vriel.
Dic angele qui meus es custos pi-
etate superna. **Me** tibi commissum
serua. defēde. gubernā. Paruulos
honora qui tales angelos habent.
Doce similiter eos credere. hono-
rare proprios angelos qui vident
omnia que faciūt. **Caveant** eis spe-
ctantibus agere turpia que viden-
tibus hominibus facere non aude-
rent. **Assuescat** orare sepius quili-
bet bonum angeluz suū modo pre-
dicto vel simili. **Cancellatis** mani-
bus super cor et pectus stringens.
Dicat ex affectu magno paruulus
corpoze. Mi bone angele custodi
me bene. Men bon angel gardes
me bien. **Sic** imbibat noua testa
quem vetus seruet odorem. **Ladet**
ab vberibus pietatē religionis. ad
deum & angelum suum sicut infans
Agnes Ihesum. **Non enim** paruz
refert pueros sic vel sic affici. **Lo-**
quor expertus cuidam infantī pa-
ter effigiauit se contra parietem in
modum crucifixi dicens. **Vide** fili-
ni quia sic fuit crucifixus et mor-
tuis deus tuus qui te fecit et salua-
vit. **Mansit** hoc exemplar puero ut
abuicit memoriā illa etas illa ani-
ma speculum adhuc mundū man-
t vñqz in senectam et seniū crescēs
rescentibus annis. **Benedic** pa-
ter iste pius qm̃ dies exaltationis

¶ Tractatus viii.

sante crucis fuit dies obitus sui
quo obuiam h̄t xp̄o per crucis hu-
miliationem sublimiter exaltatus.
Audis an libenter. obsecro te do-
mina angelorum pium de tuis an-
gelis soliloquium simul et preconi-
um. **A**udis profecto. imo nude cō-
spicis complaces et approbas. **P**i-
ssima quoq; verbū de pietate col-
laudes neq; sinas irremuneratam
cuiuslibet ad angelos abire deuo-
tionem. non magnificentiaz anime
non exultationez spiritus in recor-
datione. **Q**uid porro dicemus. **O**
regina celorum. o domina angelo-
rum. quid de filio tuo qui vocat?
est magni consilij angelus? **C**onsili-
um illud magnum et antiquū per
ipm verbum fuit nunciatum et ex-
pletuz. **S**i mater es principis imo
creatoris angelorum. **S**i mater es
illius qui totiens nominatur domi-
nus exercituum dominus q; virtutis
tum. qui electus est ex milibus tam
angelorum q; sanctorum. **C**ui cur-
rus decem milibus multiplex. iure
superest ut exaltata sis super cho-
ros angeloz ut audias a filio tuo
Equitatu meo assimilaui te qui ti-
bi me parificavi. tibi me humiliavi
paulo minus in hoc ab angelis mi-
nor factus. **S**ic humiliatus in te et
me et te superexaltaui ut in nomi-
ne Ihesu et marie omne genu fle-
ctatur celestium terrestrium et infer-
norum. **B**eatissimus ille cui beata deve-
ris affectum diligendi te. honoran-
di te. loqui de te. cantando tecum.

Sup magnificat

Magnificat anima mea dominus.
salutandi te **A**ve maria gratia ple-
na dominus tecum. benedicte te
super omnes mulieres. confideti
et laudandi. quia benedictus fructus
ventris tui Ihesus. **A**men. **B**eat
cui beata spiraueris affectum peti-
tionis septiformis ab angelo ma-
gni consilij filio tuo descendantis.
Pete in primis triplicem nobis be-
atitudinem. oblectalem in sanctifi-
catione nominis sui. formalem in
aduentu regni sui. virtualem in ad-
implectione beneplaciti sui. **M**einde
prouentum cuiuslibet rei necessarie
corpori vel anime in pane quotidi-
ano et supersubstantiali. **N**enique re-
motionis impedimenti. sit illud cul-
pa dimitte nobis debita nostra. sit
illud pugna. et ne nos inducas in
temptationem. sit illud pena et mis-
eria. sed libera nos a malo. **B**eat
cui tu beata fide deveris (que per
dilectionem operatur) credere in de-
um cum ceteris summis divinitatibus et
humanitatem articulis. **B**eatissimus in
super magnificans et magnificus
si astantibus angelis tuis in illumina-
tione vultus tui. si pulsantibus
si vocantibus nos magnificabit ani-
ma mea dominum. exultabit spiri-
tus noster in deo salutari suo. **S**icut
spiciet dominus humilitatem ancil-
le sue. anime nostre. si beatificabit
apud omnes generationes beato-
torum in celis sanctificans in nobis.
nomē sanctum suum. et hoc quo ad
implectionem preceptorū et osculū

Partitio in Dicitur
pecum fui animalis obtem-
platum. Si poteris libet us
lus nus bonus colligamus
firmatus nostram. Si nos
pro aenebus tota faciamus
cuffidiam. Si peram ferre
aperiuntur nos in pumis can-
tes fuligine angelos magni con-
ficiuntur. H̄is ad oculum manus p-
gratulations quia amendo
victoriam. quia humiliatus
eleemos. quia doliens in
ktionem bonorum benigna largi-
et superbius diligenus potest
politis ciuitibus inanius. et
quo ad rationalem statum. Si
stremo debet ipse magni collig-
tibus libens in legem perficitur.
tatis libet adire vel impuniti sui p-
rimitus tangit in statu perfectionis e-
stiles adoptionis et in statu orationis
sum qui spinam diu aguntur hi fi-
lii dei tribulans oculis pos-
sumptiuos et mens excellum
videt. videntib; Iohannem solā
volum. lobas multas contumaciam
tione. **S**icut locutus est in partem
nostrorum. **I**acobus qui dicens vobis
dilectio et gaudius est. Et semper quis
secula. **T**unc fieri in quilibet tempore
ita dignamus fuisse angelorum
mina. **V**nde pius purus volunt
et nunc moriorumus. imo per
mortuus toti mundo vultus sū
lo quium meum et angelorum sū
tudo deo salutari suo. **C**onspicat
tis o beata beatissimum et amu-
ta angelorum. quia ita gloriique

Partitio iiiii. De cu

pedum sūm' animalem obedientiuz statum. Si preterea soluerit ange/ lus tuus bonus colligationes in/ firmitatuſ nostrarum. Si nos edu/ xerit a tenebris tot fantasmatuſ et custodiarum. Si portam ferream aperuerit ut nos in primis canen/ tes suscipiat angelus magni consi/ lii xp̄us ad osculum. manus per gratia pactiones. quia timentibus misericordiam. quia humilibus ex/ altationez. quia esurientibus imple/ tionem bonorū benigne largitus est superbis dispersis potentib⁹ de/ positis diuitibus inanitis. et hoc quo ad rationalem statum. Si po/ stremo deserit ip̄e magni cōſiliū an/ gelus liberos in lege perfecte liber/ tatis. sub actōne vel impulsu sui spi/ ritus tanq̄ in statu perfectionis et filialis adoptōnis et in oculo oris Nam qui spiritu dei aguntur hi fi/ lii sūt dei. hi subleuatis oculis post contemplationem et mentis excessum nihil vident nisi solum Jhesum solā salutem. solaz misericordie recorda/ tionez Sicut locutus est ad patres nostros Abraam qui diem eius vi/ dit et gauisus est. Et semen eius in secula. Tūc fiet in quolibet tali quē ita dignatus fueris angelorū do/ mina. Vnde pius purus velut hic et nunc moriturus. imo vero iam mortuus toti mūdo viuens soli so/ liloquium meum et angelorum do/ mino deo salutari suo Complacitū tibi sit o beata beatōrum o domi/ na angelorum. quia ita soliloquiuz

Stodia angelica clxviii.

meum conformiter agito ad canti/ cum tuū. conformiter ad aliud dra/ gma meum. de pulsibus et officijs beatorū angelorum contra depo/ fitorum potentiuſ. tot violētos. tot fraudulentos. tot malignantes im/ pulsus. conformiter rursus ad libe/ rationem petri Insuper ad septem/ plicem industriam que versatur in recordatione dei in recognitione status proprij In debellatione ad/ uersarij. In impletione diuini pre/ cepti. Dehinc in meditatiōe. in spe/ culatione. in cōtemplatione aut be/ atifica visione. Nihil itaq̄ dulcius nihil suauius q̄ consone tibi dicere vel viuere cuius spiritus super mel dulcis que suauissima facta es in delicijs que mater es pulcre dilecti onis timoris agnitionis et sancte spei. Quanta sententia sapientissi/ ma feminaz latz hic in paucis ver/ bis. Sunt ista eterne sapientie vbera cui tu vnigenito a patre eternaliter et a te temporaliter prebuiſti vbera tua. Sunt nihilominus ista create sapientie verba aprie angelorum. qui ab initio creati sunt in sapiētia dei. quo ad imaginez. quo ad simi/ litudinem fiunt iþis originaliter in spirata. Omnia siquidem in sapiētia fecit. sed et refecit in sapientia q̄ primitus incarnata. postmoduſ ut ita dixerim voluit impanari. quia panis vite fieri. Non est iam o ani/ ma mea. quid excusationis inueni/ as. Si queris a te flente ubi est de/ Respice in sacrametum altaris. dc.

y z

Tractatus viii.

tota fiducia. Iste est deus meus. iste
frater. iste dilectus ex dilecto. Et ipse
est amicus meus filie Iherusalem.
Iste cui astant angelorum chori.
Iste qui facit angelos suos spiritum.
Iste qui misit angelum suum petrum
et eripuit eum de omni expectatio-
ne plebis iudeorum. Iherusalem ex te
cogitare petre. quo nomine voca-
batur angelus tuus ille bonus qui
astitit et refusit in habitaculo car-
ceris. Da veniam si curiosus inter-
rogo. Habemus nomen illius qui
Thobiam duxit et reduxit quia ra-
phael. medicina dei sum nomen et
officium eius. Nempe liberavit ipsius
a deuoratione piscis. cuius mors
multis usibus utilis fuit. Junxit sa-
re consugio. demone fugato. viro-
rum septem necatore. Reddidit pa-
tri seniori usuz luminis. simul et spi-
ritu contulit prophetandi que omnia
plena sunt mysteria. Habemus no-
men principis sinagoge et nunc ec-
clesie Michaelis qui ut deus pro si-
luis populi sui stat. qui primitus in
celo fecit ruinam diaboli magnam
et angelorum eius. Qui mulierem
illam. signum magnum in celo ami-
cam sole et luna sub pedibus eius
et in capite eius corona stellarum
duodecim protexit a dracone septem
capitum. liberavit filium quem per-
perit et collocavit in throno dei. De-
dit mulieri alas sicut aquile ut vo-
laret. non absorpta ea ab aqua dra-
conis sed ut in solitudine nutritur.
Non prosequimur per singula sua

Sup magnificat

bemus nomen illius angeli qui ad
te missus est virginem sponsatam
viro. ut appellabat hic gabriel. for-
titudo dei. quod fortis mulieri quam sa-
lomon inquirebat deputata est. quae
fortiorum fortis armato nunciabat
tibi quia singulariter ad opera for-
tis nostre salutatis ordinatus fu-
isse probabiliter estimatur. Sicut in
prophetia ad Danielis in reuelatione
confortativa et directiva ad Ioseph
sponsum tuum virginalem In-
nunciationem Johannis ad zacha-
riam. In catlico celesti ad pastores.
In monitione ne redirent ad hero-
dem. ad reges. In resurrectionis
nunciatione ad mulieres. Habemus
proinde nomen illius angeli qui pur-
gauit Isaie labia per calcum de
altari. vocatus est seraphin ab in-
venientio. Habemus de cherubin:
dictis a plenitudine scie. in aialib
et rotis Ezechielis. Nunc premissime
quero Petre quod erit nomen an-
geli te liberantis quem angelum pro-
prium fuisse custodez tuum. fas cre-
vere est nobis. Dicitur in Apocry-
fis Esdrae. Hermo nobis fieri de vri-
el angelo. cuius interpretatio so-
nat ignis dei. Ut siquidem ignis
deus. benedictissime deus. Lice-
at nobis cuius ignis est in Syon
et caminus in Iherusalem. in cuius
dextera est ignea lex. cuius eloqui-
um ignitus vehementer. immo qui to-
tus ignis consumens es. Cuius de-
niq; ista vox est. Ignem veni mitte-
re in terram. Et quid volo nisi ut

Partitio sive De cui

ardeat. Liceat angelus tuū o petre licet et quemlibet aliorum viatoribus singulis deputatum vriel appellare. cuius officium est suauiter vrere renes et cor nostrum. consumere sordes viciorum succendere totum ad virtutes. sacrificare pie tatis holocaustū quod est in odo rem domino suauissimū Potest nec negamus sufficere nomen angelī. quia nuncius domini est. sed addere videtur aliquid q̄ angelus iste sit spiritus. et flamma ignis quia fulget in intellectu et ardet in affectu. Subleuavit angelus spiritus helyam igneo curru qui prius ambos quinquagenarios e celo descendēs incenderat. Data fuit lex per ange los in manu mediatoris. quantus vero flagrauerit ignis loquitur hi storia. Custos erat paradisi flam meus ensis. Descendit deniq̄ spiritus tussantus sup̄ apostolos in igneis linguis factū vriel in singulis. Quid est q̄ vriel iste redigit quos instam mat in cinerem per timorem et humiliatem spiritus. mollit per pietatem et misericordiam contra cordis durtiam lapideaz. resolutus in luctum per proprie fragilitatis scientiam. corroborat per decoctionem et humoris fluidi resolutionem unde venit apud animaz fames et siti cōgrua. tractabilem reddit ad consilium et misericordiam. subtiliat et purificat cor ad intelligentiam. Deimum saporem et internam pacem efficit per renouatione iuuentutis

Stodia angelica clxix

sicut aquile sicut ceruorum. sicut ac cipitris ut serpentis. Note sunt si militidines iste quales p̄ metaphorā operatur in nobis vriel noster si non obsticerit ip̄i animus noster. anima nostra cū corde simul et spiritu. Studiositas theologorū querit plurima de custodijs circa nos angelorum si nos vñq̄ deserunt. si nos saluandos presciunt aut damnandos. Si xp̄s magni consiliū angelus (cui ministraverūt angelis p̄ seūnū. quem et angelus in agonia confortauit) habuit angelum pro custodia. Similiter si tales ha buerit domina nunc angelorum futura. Si deerit antixpo custos agelus. Nunquid angelus bonus loqui potest anime nostre sine fantasmatum simulacris. quia de ordinatione fantasmatum per angelum. et impedimentorum remotione nō est dubium. Est enim modus iste ordinarius pro statu vie. qualiter erudit magister discipulum proponendo per ordinem doctrinaz cognoscendorum iuxta modum capacitatis sue. Si boni angeli sunt intētores ad bonum sicut mali discuntur intētores ad malum. si causent radī vel lumen spiritui nostro si cogitationes nostras inspiciunt. Quis numerus angelorum. Sit hec studiositas theologis accommoda. Defit autē curiositas ab omnibus quos decet amplius studere deuotōm q̄ subtili speculazione. Certum habeat vñusquisq̄ seruens deo quoniā

Tractatus VIII.

omnes sunt huius apostolum administratores spiritus. et hoc mediate vel immediate in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Qui vero capiunt et quoniam noli querere si non vis errare. Tertius esto si bene vixeris sub lege magni angeli et custodia suorum angelorum quorum domina est maria saluus eris. socius eorum factus in eum. Studeamus igitur plus bene vivere quam disputare. Si ergo christiani spiritus assidue paratus ad mortem. Vixit deo purus velut hic et nunc moritur. Erat unus insignis caelidic in articulo mortis. Dixit confessor ut voce qua posset diceret septem psalmos. Venit ad versum illum. Quoniam non est in morte qui memor sit tui. Ceptit arguere more suo qualiter illud stare non poterat. Nam et ipse mortens memor erat dei. Subiunctus confessor. O domine te ipsum est penitendi et orandi. non disputandi. Respicit omnes hec narratio. quoniam media vita in morte sumus. Angelicum potius imploramus auxilium. quam de modis auxiliandi disputemus. Sciunt aduocati sciunt auxiliandi. sciunt consulendi. sciunt purgandi. illuminandi et perficiendi suum gerarchicum triple officium. Non est egroti velle medicantis artem. neque litigantis adnotari scientiam perscrutari. maxime duz constituit super utrumque fidelis et prudens. fidelis ne decipere vellet. prudens ne decipi possit quales

Sup magnificat

sunt angeli. Deputet autem arsima
quilibet xpiana magno dei dono
si se senserit affectam ad aliquem san-
ctorum nominatim ad proprium an-
gelum reverenter pie et humiliter.
deputet hoc beneficio tuo o domi-
na angelorum. Magnificet tecum super
ista talis anima dominum. psal-
lat in conspectu angelorum domino.
ministret incensum deuote oratio-
nis quod offerant deo salutari no-
stro. Preterea non timuerit inuidia
am facere anima xpiana ceteris si
forte fuerit ad unum quod ad alterum de-
uotior. si fiducialior ad quempiam
si frequentior sit recursus. Sunt re-
plesi charitate. non inuenit locum
inuidia. non querit quod sua sunt. Omnia
deputant omnia. Recursus est ad
Stephanum. recursus est ad petrum
Johannem. michaelem gabrielem.
raphaelem. vrtalem. mariam. mar-
tham cum ceteris. Tuam enim in com-
mune recipiunt orationes unius fusam
dummodo par utrinqe deuotio. nulli
optant meritum non honorez a te
suum. Quid enim ipsis est in celo que
gloria. que laus. que magnificentia
est ab omnibus. quid volunt super
terrae. Argue tibi sic O anima xpiana
dum impellit te spiritus superbie
super vanitatibus transituris.
Si glorificanda. siue si magnifica-
da a domino in eternitate qui semper
et ubique gloriam meam dicet.
Quid mihi de punctali et umbrati-
li gloria super terram? Si vero iusto
(quod auertat dei pietas) iudicio

Partitio IIII. De cu

dammandus sū totus honor impē
sus ab hominibus plus ad tormē
tum mihi ceder q̄z solacium. Plus
inde blasphemabit anima mea do-
minū. plus exilset furens spiritus
in deum. quia nō fuit salutare sū.
plus exardescit inuidi demones
animaz cruciare quo plus in bonū
senserūt honorari. Agite quod ve-
strū ē ministerium sancti angeli dei
Depositū vestruꝝ seruare. Poterit
omnipotens dominus homines p
se custodire quos possedit fecit et
creauit. sed voluit sīm legem sapiē
tie sue q̄ nos inferiores reducere,
mūr ad sīm supremū per vos me-
diatores. Voluit ostendere mai-
starem potentie sue. magnificientiā
glorie sue. quia tales habet virtutes
et exercitus militantes sibi. vñ no-
minač dominus exercituū et virtu-
tū. Voluit cōmunicāre bonitatē sīl
cū virtute vobis angelis suis vt il-
lā nedum recipientes i vobis sed in
alios cōmunicare possetis. audubo
dicere debētis. Si deus ita res aci-
ministrat vt eas agere p̄prios mo-
tus sinat imo iubeat scdm ordinez
iusticie sue. V̄fi autē p̄prik motus
āgelicī spiritus sūt custodire viato-
res magna nobis fiducia datur in
vrē caritatis auxilio si dñā. si regi-
na nřa. si mř. si soror nřa gratū vo-
berit semper tales filios et fratres
dirigere protegere et saluare. mar-
me quia sumus futuri cives vestri.
Si tanto furore satagit nos satha-
nas impellere seducere et perdere

Stodia angelica clx

tantus amor vester conabitur am-
plius per impulsus bonos nos sal-
uare. Debilis ē oratio nostra pau-
per. fragilis. balbutiens. cespitans.
et ceca si non fulciatur et illumineſ
a vobis. si non loquelaſ placentē
et aptam loco eius feceritis in ne-
cessitatibus nostris. Si nō ipaz ege-
nā et mendicam deduxeritis hostia-
tim per vicos ciuitatis sancte hieru-
salē qui sunt ordines vestri. qui sūt
sanctoz sāctazq; omniū choz val-
rū. qui platee patentes omnibꝫ ad
misericordiaz. Clamate nobiscū et
nobis. panem nostrum quotidianū
da nobis hodie. cum ceteris petiti-
onibus. cum modis petendi querē-
di et prestandi per vniuerse scriptu-
re cōtextū. precipue euangelicū no-
bis in exemplū datū. Sed et frēs
habem⁹ in purgatorio carceratos
sub manu iustitie. futuri protin⁹ sunt
consortes vestri. imo sunt iam per
gratiā confirmatam. Visitet eos pi-
etas vestra. consuletur sedulitas ve-
stra. salutate singulos vice nostra.
Suggerite vt memores nostri fint
dū bene sibi fuerit. Insinuate quō
nos memores ipoz sumus. quati-
nus inde cōsolationem accipiane.
Sunt nobis viatoribus aduersan-
tes. mundus. caro. demonia. Nos
potētores excubie state pro nobis
in acie. Sunt incōmoda nobis plu-
rima ratione corporis: nunc ab ele-
mentis per intemperię. nūc a celesti-
bus influenſ ppter materialē ad
infelix suos sustinendos vite in-

Tractatus viii.

dispositionē fas habetis in melius
naturalia etiā incōmoda vertere.
si naturalia possūt demones bona
frequenter in deterius quantū di-
uina p̄udentia et quantū v̄a cu-
stodia pmiserit immutare. Seulū
aut̄ pfidi et homicide si et dū p̄mit-
tit eis. seuūt tūc toto malignitatis
ardore ꝑ si nō astiteritis adiuto-
res in oportunitatib⁹ in tribulatio-
ne quis subfister? Tradiderūt gen-
tiles nos h̄e ab horaceptionis
quēlibz vñū suū geniū qui cū mori-
ente deficiebat. Stulti dicebant ge-
niū esse deū qui et fata fortunazqz
deos faciebant. Prudētiores geniū
um ad inclinationes nobis corpo-
raliter impressas a celestibus refe-
reabant. Cum autem huiusmodi
inclinationes nobis corporaliter
quedam et commode sint dupler
genius erit nobis, bonusqz malus
Assumunt perfidi demones ad no-
stram vtrungqz perniciem. Vestrum
vero est angelice virtutes principa-
tus et p̄tates et aduerso pro salute
nostra a dextris et a sinistris omnia
in bonū deducere. si p̄ij. si deuoti. si
seduli q̄uerim⁹ opem v̄am quam
querere premonetis sepe. Puenien-
tes nos in b̄ditionib⁹ dulcedis.
Dormiebat petrus. nō orabat ali-
quē ex angelis. factū est tamē illud
qd̄ s̄ tractauimus in exemplū n̄m
et angelicum preconium Angelus
astat fulget pulsat surgere clamat
Solut et educit libertatiqz relinqt
Sed ecce dū meditatio nostra pro-

Sup magnificac

tendit in longius frater astat pul-
sans ad ostiolū solitudinis nostre
quesitur? (arbitror) venit sup plu-
rimis que de cantico n̄o tractāda
suplunt. precipue sup eo qd̄ sequit
Esurientes impleuit bonis et diui-
tes dimisit inanes. Nō me fallit esti-
matio. Sumit ab hoc versu princi-
piū colloquendi. Et nos parebim⁹
inquirenti. Conceitus est centilogi-
um de impulsibus. consedebimus.
sit in medio nostri iesus christ⁹ do-
minus noster

Sequitur tractat⁹ non⁹ de eucharistia pragmaticus. super illud **E**surientes impleuit bonis p quinqz partitiones. Prima par- tio procedit per dialogū p notu- las centū

Esurientes impleuit bonis
Discipul⁹ Si ita res se
habet esuriaz obsecro qua-
tin⁹ impleat me dñs bonis. diues
non s̄iam queso ne dimittar inanis
Esurio nihilominus in hoc canticō
nosse quid contemplabat anima ma-
rie super hac esurie. **M**gr⁹ Legis
de diuina sapientia dictū et p̄sona
sua. Qui edunt me adhuc esurient.
et qui bibunt me adhuc sitient. Est
igitur esuries et sitis aliqua nō cor-
poralis quā experiuntur et bruta.
Sed spiritualis que est fames non
panis materialis sed audiendi ver-
bum dei quod est sapientia dei pa-